

2023. június

fh FELSŐ-TISZA HÍRADÓ

LXII. évfolyam 2. szám

A Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság dolgozóinak lapja

03 **Köszöntő** Szamos Ferenc

VÍZTUDOMÁNY

04 **UKRÁN-MAGYAR HATÁRVÍZI EGYÜTTMŰKÖDÉS A VÍZMINŐSÉGVÉDELMEK TERÜLETÉN** Veres József

HÍREK

08 **VÍZKÁRELHÁRÍTÁSI GYAKORLAT A TISZA-TÚR TÁROZÓNÁL** Dajka István

10 **LEZÁRÁSHOZ KÖZELEDIK A SAFETISZA C. PROJEKT HAZAI MEGVALÓSÍTÁSA** Filep Gyula

11 **IDÉN IS TANÁCSKOZTAK A PR-ESEK ÉS A MÚZEUMI ÖSSZEKÖTŐK** Szamos Ferenc

12 **TVT ÜLÉST TARTOTTUNK** Szikora Julianna

14 **ÉV VÉGÉRE BEFEJEZŐDIK AZ "ÁRVÍZI BIZTONSÁG NÖVELÉSE A FETIVÍZIG TERÜLETÉN" ELNEVEZÉSŰ PROJEKT** Valendorfean Barbara

15 **ORSZÁGOS ÁRVÍZVÉDELMI ÉS FOLYÓ- ÉS TÓGAZDÁLKODÁSI ÉRTEKEZLET MISKOLCTAPOLCÁN** Valendorfean Barbara - Virányi Kristóf

16 **KÖZBESZERZÉSI ÉS JOGI ORSZÁGOS KONFERENCIÁT SZERVEZETT IGAZGATÓSÁGUNK** Mátyókné dr. Augusztynyi Edina

HIDROMETEOROLÓGIA

18 **MILYEN FÉLÉV VOLT A 2023-AS A TAVALYI ÉV HASONLÓ IDŐSZAKÁHOZ VISZONYÍTVA** Fehér Andrea

HATÁRAINKON TÚL

19 **MAGYAR-ROMÁN KORMÁNYMEGHATALMAZOTTI TALÁLKOZÓ SZOVÁTÁN** Nagy Zoltán

VÍZ TÜKÖR

20 **INTERJÚ SZINKU ISTVÁN PRO AQUA DÍJAS KITÜNTETETTEL** Nádasi Zoltán

TANULUNK/SZEMÉLYI HÍREK

22 **TOVÁBBKÉPZÉSEK AZ IGAZGATÓSÁGON** Luczáné Madai Zsuzsanna

22 **SZEMÉLYI HÍREK** Luczáné Madai Zsuzsanna

TÖRTÉNELEM

24 **10 ÉVE VOLT A NAGY DUNAI ÁRVÍZ** Dajka István

MHT/SZAKSZERVEZETI HÍREK

26 **MHT HÍREK** Szikora Julianna

27 **SZAKSZERVEZETI HÍREK** Sárosi Adrienn - Nagy István Zsolt

KÖNYVAJÁNLÓ

29 **"VÍZBŐL VAGYOK VÍZZÉ LESZEK"** Ambrusz László

EGYÉB

30 **KIHELYEZETT IGAZGATÁSI OSZTÁLYÉRTEKEZLET** Fülöp Zoltán

31 **FENNTARTÓGÉPLÁNC A NYÍRSÉGBEN** Czubók Ferenc

33 **ORSZÁGOS VÍZHOZAMMÉRŐ GYAKORLATON VETTÜNK RÉSZT** Kenéz Sándor

34 **SIKERES KÜLSŐ AUDIT** Ambrusz László

34 **"ÚGY ÉLJ, HOGY MINDEN NAPOD AJÁNDÉK LEGYEN"** Labant Sándorné Ági

KÖSZÖNTŐ

Kedves Olvasó!

A Felső-Tisza Híradó ez évi nagyszerű Különszámát követően már az idei második (számozott) kiadásunkkal jelentkezünk. Amint az a Tartalomjegyzékéből azonnal kiderül, ezúttal is érdekes témakörök kerülnek bemutatásra. A sok beérkezett, színvonalas, szakmai és egyéb témájú cikk, publikáció a szerzők lelkiismeretes munkáját dicséri, amiért a szerkesztő bizottság ezúton is köszönetet mond! A következőkben a bőség zavarával küzdve szeretnék a figyelmükbe ajánlani néhány feldolgozott témakört.

Mint közismert, a hazai vízügyi igazgatóságok közül Ukrajnával csak a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (FETIVIZIG) van folyamatos munkakapcsolatban, mégpedig a Tisza folyó közös határszakaszát illetően. A háborús helyzet ellenére az ukrán partnerszervezetekkel az együttműködés kiemelkedően jó, a szakcsoportok feladataikat zökkenőmentesen tudták ellátni. A vízminőségvédelem területén végzett közös munkáról olvashatunk bővebben kiadványunk első cikkében.

Lezáráshoz közeledik a SAFETISZA című projekt hazai megvalósítása. A magyar-ukrán határtérség árvízi-, és belvízi biztonságának növelését célzó projekt több területen is fontos eredményeket hozott. A hazai fejlesztések befejezése után a projektet - a szomszédos országban fennálló nehézségek ellenére - magyar részről sikerült lezárni.

Egy másik, az igazgatóságunknál folyó projekt ez év végére fog befejeződni, amely az „Árvízi biztonság növelése a FETIVIZIG területén” nevet viseli. Remélhetőleg az időjárás kedvező lesz a nyár hátralevő részében, és zavartalanul folytatódhat majd tovább a munkavégzés. Az első Közbeszerzési és Jogi Országos Konferenciát - házigazdaként - igazgatóságunk szervezte meg. Ezen az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF), a vízügyi igazgatóságok, valamint a VIZITERV ENVIRON Kft. jogi és közbeszerzési szakemberei közös konferencia keretein belül osztották meg tapasztalataikat egymással. A témakörök kiválasztásakor elsődleges szempont volt, hogy aktuális, a vízügyi igazgatóságokat egységesen érintő problémák kerüljenek bemutatásra és megvitatásra.

Mivel már régen fenyegette veszélyes árhullám érkezése térségünket, igazgatóságunk árvízvédelmi gyakorlatot tartott a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Területi Védelmi Bizottsággal közösen. A cél a Tisza és a Túr folyókon feltételezett rendkívüli árvízi helyzet szimulálásával a Tisza-Túr árapasztó tározó megnyitásához szükséges feladatok begyakorlása volt. A sikeres végrehajtásnak köszönhetően számos tapasztalattal gazdagodtunk, melyeket egy soron következő védekezés alkalmával is hasznosíthatunk, hiszen békeidőben lehet jól felkészülni a háborúra.

Az újításokról, ötletes megoldásokról mindig szívesen jelentetünk meg anyagokat lapunk hasábjain. Ezúttal is van erre módunk, hiszen a FETIVIZIG Nyíri Szakaszmérnökségénél egy fenntartógép lánc összeállításával sikerült kiválóan megoldani árvízvédelmi szakaszuk gyors és hatékony kaszálását.

A Magyar Hidrológiai Társaság hírei ebben a számunkban is megtalálhatóak. Csak egyet kiemelve a sok közül, a társaság budapesti Tisztújító közgyűlésén Pro Aqua díjjal tüntették ki Szinku István kollégánkat is. A Vele készült interjúból az is kiderül, hogy a kihívásokat miért inspirációként éli meg. További egyéb kitüntetésekéről, elismerésekről a Gratulálunk... című rovatunkban olvashatnak. Nem maradt ki természetesen ezúttal sem a hidrometeorológiai elemzés, valamint a Könyvismertető sem, a többi témát pedig csak azért nem említtem, mert a Köszöntő terjedelme véges...

Az újságunk megjelenésekor elérkeztünk az esztendő első félévének a végére, s már a nyári szabadságok időszakába fordultunk. Minden Kedves Olvasónknak jó kapcsolódást, kellemes pihenést kívánunk!

Szamas Ferenc
osztályvezető

UKRÁN-MAGYAR HATÁRVÍZI EGYÜTTMŰKÖDÉS A VÍZMINŐSÉGVÉDELLEM TERÜLETÉN

Veres József osztályvezető

1. TÖRTÉNETI VISSZATEKINTÉS

A trianoni békeszerződést követően a Tisza folyó vízgyűjtője több ország területére került. Országhatárokkal osztott vízfolyások és közös érdekeltségű vízfolyás szakaszok jöttek létre.

A békeszerződést követően vízgazdálkodási feladatok vízgyűjtő szintű ellátása lehetetlenné vált. Magyarországnak, alvízi országgént alapvető érdeke a felvízi országokkal való együttműködés. A rendkívüli szennyezések kezelése tekintetében a felvízi országoktól kapott adatok feltétlenül szükségesek a hatékony kárelhárítás érdekében. A folyamatos vízminőség figyelés és adatcsere az érintett országoknak feladata.

Az ukrán és magyar vízügyi szervezetek kiváló együttműködésének eredményeképpen 2001 és 2003 között megvalósult a közös magyar-ukrán távmérő rendszer, amely ma már 192 db (142 magyar és 50 ukrán) állomásból áll. Ebbe a rendszerbe integrálódott be 2019-ben, a Felső-Tisza Hulladékmentesítési projekt keretében megvalósított kamera rendszer (ukrán területen 4 db, magyar területen 1 db). Az ukrán-magyar relációban így egy korszerű adatátadás és árvízi előrejelzést és vízminőség figyelést végző rendszer jött létre, amely hatékonyan segíti árvízvédelmi és vízminőségvédelmi tevékenységet. Az érintett szervezetek számára az adatokhoz való hozzáférés biztosított.

A klímaváltozás sajnos a Felső-Tisza vízgyűjtőjét sem kíméli. A vízhiány miatt nemzetközi szintű vízkészlet-gazdálkodás felértékelődik. A határvízi együttműködés kereteit a kormányrendeletekben kihirdetett határvízi egyezmények határozzák meg.

Az ukrán-magyar határvízi együttműködés az 1989-91. években megtörtént rendszerváltozások után kezdődött meg, felváltva a magyar-szovjet határvízi vízügyi együttműködést, amelynek alapját az 1950. illetve 1981. években kötött egyezmények képezték. Az első, három évre szóló egyezményt 1993. június 28-án írták alá Budapesten. A második és jelenleg is érvényben lévő határvízi egyezmény aláírása 1997. november 11-én történt Budapesten (kihirdetve a 117/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelettel).

A szakcsoport működésének jogalapját a kormányrendelet 4. Cikkelye adja, amely a vizek szennyezéstől való védelméről szól.

Az egyezmény kihirdetését követő időszak számos változást hozott a vízminőségvédelem területén. Magyarország uniós csatlakozását követően a Víz Keretirányelv elvárásai hazánkra is kötelezővé váltak. A Felső-Tiszán 2000-es évek elején nagy tömegben megjelent a kommunális hulladék. Ukrajna Európai Unió integrációjának előkészületei elkezdődtek. Az egyezmény hatálya ugyan a felszín alatti vizekre is kiterjed, de a felszín alatti vizek minőségével kapcsolatos tevékenységet a szakcsoport nem végez, bár erre szükség lenne. A klímaváltozás, csapadékhiány miatt kialakult talajvízszint süllyedések a határtérségben is éreztetik hatásukat. A Szatmárcseke-Tisza-köröd távlati vízbázisra az ukrán területen végzett vízkivételek közvetlen hatással vannak.

A két fél szakértői az egyezményben foglalt szakmai feladatokat szakértői, munka- és szakcsoportok szintjén hajtják végre a Kormány meghatalmazott helyettesek és a Kormány meghatalmazottak irányítása és ellenőrzése mellett. A szakmai együttműködés szak-

területekre (vízkárelhárítás, hidrometeorológia és vízminőségvédelem) kidolgozott részletes szabályzatok alapján történik.

A Vízminőségi Szakcsoport fő tevékenységeit a „Szabályzat A magyar-ukrán határvízek vizsgálatára, mintavételekre, vizsgálatokra, a vízminőség értékelésére, valamint a rendkívüli szennyezések esetén követendő eljárásokra” című dokumentum határozza meg. A Szabályzat szövegének, mellékleteinek áttekintése, folyamatos aktualizálása és korszerűsítése történik a felek szervezeti változásainak, illetve a nemzetközi és nemzeti vízminőségi-vízvédelmi politikák, szakmai elvárások figyelembevételével.

A szakcsoport vezetőket a kormány meghatalmazottak bízzák meg. A szakcsoport vezetését 1991-2015. között a Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség és jogutód szervezeteinek vezetői, szakemberei látták el / dr. Balogh Árpád igazgató (1991-1997.), Szőke Sándor igazgató (1997-2000), Kocsis Gáborné igazgatóhelyettes-szakmai főtanácsadó (2001-2015.)/. Ezt követően a szakcsoport irányítását a Vízügyi Igazgatóság osztályvezetője, Veres József látja el. Az ukrán szakcsoport vezetésében gyakori személyi változások történtek a szervezeti átalakulások következtében. A vízminőség-védelemmel kapcsolatos tevékenységet a Kárpátalja Állami Ökológiai Felügyelősége, illetve az Ökológiai Igazgatóság vezetői, szakértői látták el. Szakcsoport vezetők voltak: Vaszil Bagin, Ivan Nehrja, Mihajlo Szadoha, Volodimir Rubec, Ljubov Szpickej, Ostap Capulics, Oxana Fentsyk és Olekszander Balega.

Kormányzati döntés alapján a Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi

Felügyelőség Mérőállomása 2007. január 1.-én megszűnt. Ettől az időponttól a Felső-Tisza vízgyűjtő-jének felszíni és felszín alatti vizeire vonatkozó monitoring feladatok (mintavétel és vizsgálat) a Tiszántúli KTVF hatáskörébe tartoztak, de a mintavételi feladatokat 2015. március 30-ig a FETI-KTF Minta-vevő Csoportja látta el, a csoport Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi Mérőközpontjába történő beintegrálódásig.

2. A SZAKCSOPORT TEVÉKENYSÉGÉBEN RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK

Ukrán szervezetek:

Державної екологічної інспекції у Закарпатській області
Kárpátaljai Állami Ökológiai felügyelőség (Ungvár)

Басейнове управління водних ресурсів річки Тиса
Tisza Vízgyűjtő-gazdálkodási igazgatóság (Ungvár)

Magyar szervezetek:

Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (Nyíregyháza)

Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Laboratóriumi Osztály (Debrecen)

Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (Nyíregyháza)

Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (Nyíregyháza)

3. TISZA FOLYÓ KÖZÖS ÉRDEKELTSÉGŰ SZAKASZÁNAK VÍZMINŐSÉGI VIZSGÁLATA

3.1. Vízminovétel a Tisza folyóából

A mintavételezést mindkét fél laboratóriumainak szakértői a saját területeiken havonkénti gyakorisággal végzik (a magyar fél a tárgyó elején az ukrán fél a tárgyó végén végzi el). Ha a mintavételezés akadályok miatt elmarad (pl. 2022. március háborús helyzet) a felek jelzik egymásnak.

3.2. Vizsgálóvíz vízminovégi paraméterek

A vizsgálatok kiterjednek az oxigén-, tápanyagháztartásra, sóháztartására fémekre specifikus mikroszennyezőkre és biológiai jellemzőkre.

A vizsgálóvíz jellemzők körét a felek két évente felülvizsgálják, szükség esetén módosítják.

3.3. Laboratóriumi találkozó, közös vízminovétel

A két fél érintett laboratóriumi szakértői évente egyszer, találkoznak, és közösen vízminovákat vesznek, illetve laboratóriumi vizsgálatokat végeznek felváltva magyar és ukrán területen. A mintázásról és vízvizsgálatokról jegyzőkönyv készül. A találkozóknak során a felek laboratóriumi szakértői egyeztetik az előző időszak vizsgálati eredményeit, szükség esetén elvégzik a mérési módszerek összehangolását, a találkozóknak eredményeit jegyzőkönyvben rögzítik.

Mintavételi helyszínek:

- Ukrán terület: Tiszaújlak (Vilok) közúti híd (745,6 fkm), Záhony/Csap (Csop) közúti híd (636,8 fkm)
- Magyar terület: Tiszabecs rajzoló vízmérce (757,0 fkm), Záhony közúti híd (636,8 fkm)
Labortalálkozó helyszíne: Ungvár, Debrecen

3.4. Interkalibráció (összehasonlító vizsgálat)

A két fél érintett laboratóriumi szakértői évente egyszer, a meghatározott helyeken egyikén találkoznak, és közösen vízminovákat vesznek. A homogenizált vízminovából származó részminovákat, az interkalibrációt szervező intézmény által elkészített és eljuttatott szintetikus minovákat hazaszállítják és a vizsgálatokat egymástól függetlenül, saját laboratóriumukban elvégzik.

A vizsgálati eredményeket a megadott határidőre megküldik az interkalibrációt szervező intézménynek, amely biztosította a szintetikus minovákat. A vizsgálatok eredményeinek kiértékelésére a Vízminovégi Szakcsoport soron következő találkozásán kerül sor.

3.5. A vizsgálati eredmények feldolgozása

A vizsgálati eredményeket a tárgyóvet követő év január 30-ig a laboratóriumi szervezetek egymással egyeztetik a kiugró értékek okait megvizsgálják.

A kiugró értékek okai:

- Árhullámok idején a bányavidekekről érkező nehézfém tartalmú vizek (pl. vas, réz, arzén)
- Kisvízes időszakban előforduló betöményedés
- Nyári időszakban előforduló algásodás (oxigén háztartás és biológiai paraméterek)
- Szennyezések
- Adminisztratív hibák??

3.6. Alkalmazott határértékrendszer

A fizikai, kémiai jellemzőkre vonatkozó határértékrendszer három minovégi állapotot tartalmaz: „kiváló”, „jó” és „nem éri el a jó állapotot”. A biológiai jellemzőkre és a specifikus szennyezőanyagokra, elsőbbségi és veszélyes anyagokra vonatkozó határértékrendszer két minovégi állapotot tartalmaz: „jó” és „nem éri el a jó állapotot”. A határértékeket a szabályzat mellékletei tartalmazzák.

A határértékrendszert módosítani szükséges az Európai Unió Víz Keretirányelv alkalmazásával szerzendő nemzetközi tapasztalatok alapján, illetve valahányszor új európai jogszabályi követelmények jelennek meg ezen a területen. A határértékrendszert öt évenként felül kell vizsgálni.

3.7. Vízminovégi állapot és tendenciák értékelése

A vízminovégi változások értékelése a vízminovégi jellemzők 2010. évtől mért adataiból az évente számolt átlagértékeinek grafikus ábrázolásával történik. A jellemzők körére vonatkozóan a laboratóriumi vezetők minden év január 30-ig javaslatot tesznek a szakcsoportvezetők részére. Az állapotváltozás tendenciáinak értékeléséhez öt évenként az elmúlt tíz évre vonatkozó adatsorokra lineáris trendszámítást kell végezni, és

Vízfolyás neve	Vízmintavételi hely	Oxigén-háztartás jellemzői	Tápanyag-háztartás jellemzői	Sóháztartás jellemzői	Egyéb fizikai-kémiai jellemzők	Nehézfémek	Az elsőbbségi és egyéb veszélyes anyagok	Biológiai jellemzők
Tisza	Tiszabecs/Tiszaújlak (Vilok)	kiváló	kiváló	kiváló	jó	jó	nem éri el a jó állapotot	nem éri el a jó állapotot
Tisza	Záhony/Csap (Csop)	kiváló	jó	kiváló	jó	jó	nem éri el a jó állapotot	nem éri el a jó állapotot

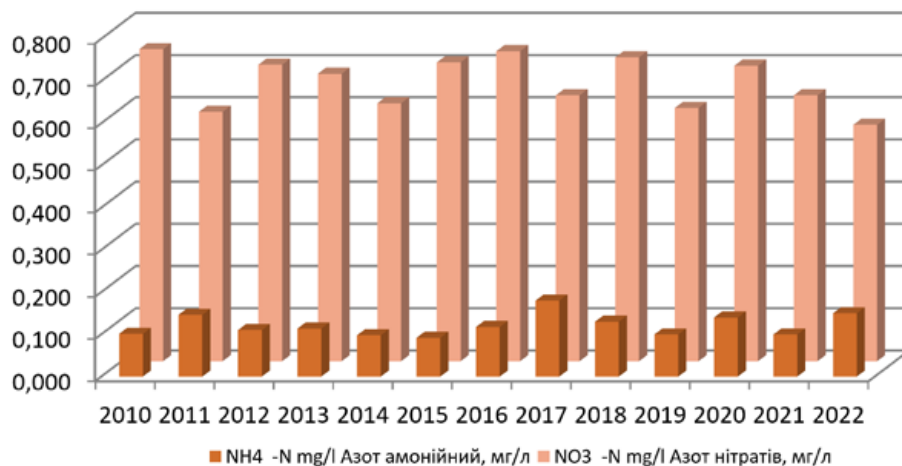
1. sz. táblázat. vízminőségi állapot értékelés eredménye 2021 év

eredményeket grafikusán ábrázolni. Amennyiben az állapotértékelés eredményei alapján megállapítható a vízminőség kedvezőtlen irányú változása, a felek az okok kivizsgálására intézkedéseket tesznek. vízminőségi állapot és tendenciák értékelése szakcsoportonkénti találkozó keretében kerül sor.

A kisvízes időszakokban bekövetkező betöményedés rendszeresen előforduló jelenség. A vízvizsgálati eredmények értékelése, a tendenciák vizsgálata során megállapítható volt, hogy a Tisza folyó közös határszakaszain jelentős vízminőség romlás nincs.

2021 évben a Tisza folyó középvízhozama a vásárosnaményi szelvényben 345 m³/s, a Tisza folyóba bevezetett tisztított szennyvíz hozama összesen 0,026 m³/s, a Szamos folyó középvízhozama Csen-
gernél 124 m³/s volt. A bevezetett szennyvíz mennyiségéhez képest a Tisza vízhozama átlagosan 1300-1400 szerese, így megállapítható, hogy a sótartalom növekedését a Szamos folyó okozza.

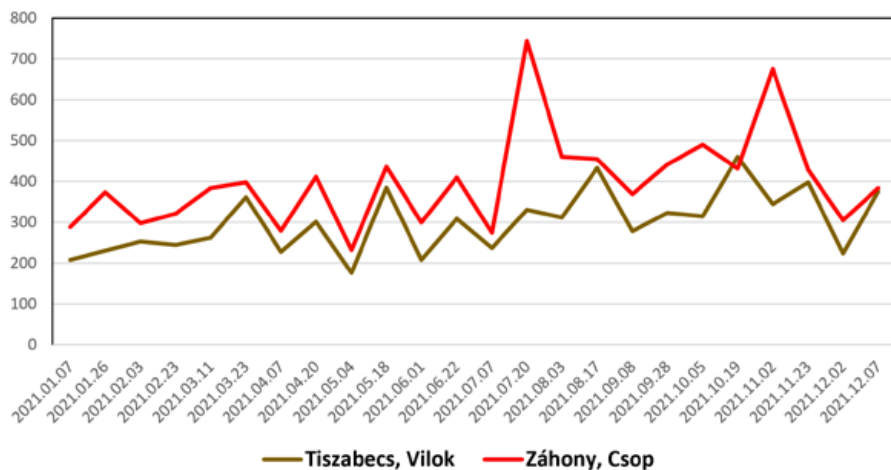
Ammónium-nitrogén és nitrát nitrogén éves átlag koncentrációk
Середньорічні концентрації азоту амонійного та азоту нітратів
Tisza folyó Záhony/Csap
Тиса - Загонь/Чоп

Jó állapot határértéke: Ammónium-N: <0,8 mg/l, Nitrát-

1. sz. ábra. Nitrogén és ammónia koncentráció változása

Vezetőképesség $\mu\text{S}/\text{cm}$

— Tiszabecs, Vilok — Záhony, Csop

Vízállás cm

— Tiszabecs — Záhony

2. sz. ábra. Vezetőképesség változása Tiszabecs, Záhony szelvényekben

mos folyó középvízhozama Csen-
gernél 124 m³/s volt. A bevezetett szennyvíz mennyiségéhez képest a Tisza vízhozama átlagosan 1300-1400 szerese, így megállapítható, hogy a sótartalom növekedését a Szamos folyó okozza.

4. RENDKÍVÜLI SZENNYEZÉSEK KEZELÉSE

A felek a határvizek rendkívüli szennyezését akkor állapítják meg, ha a vízminőség romlása rendkívüli helyzetből adódik és a jellege határon átnyúló.

A Szabályzat rendelkezik a rendkívüli szennyezések esetén követhető eljárásokról is. vízminőség-védelmi szempontból jelentősnek tekinthető. A Felső-Tisza romániai vízgyűjtő területén Borsa bányánál gátszakadás következtében 2000. március 10-én mintegy 20 ezer m³ nehézfémekkel szennyezett iszap került a tározó alatti völgybe.

Hasonló jellegű, de kisebb volumenű szennyezés történt 2008. július 26.-án, amikor a Tisza folyó ro-

Hulladék kiszedés a Tiszából Vásárosnaménynál

mániai vízgyűjtőjén, a Colbu I. és Colbu II. tározókból a töltés részbeni elmosásával, kis mennyiségű (kb 500 - 1000 m³) zagy jutott a Csiszla patakon majd a Visó folyón keresztül a Tiszába. A nehézfémek koncentrációi a folyó vízében nem haladták meg határértékeket.

2015-ben két kisebb szennyezés történt. A csapi szennyvíztisztító telep szennyezése miatt a Kárpátaljai Állami Ökológiai Felügyelőség kötelezést adott ki a telepet üzemeltető Tisza Önkormányzati Közüzemekért, Lakás és Kommunális Szolgáltatásért felelős szervezet számára a telep tisztítási hatásfokának javítása érdekében. A Záhony-Csap kőzúti híd javítás során aszfalt hulladék került a Tisza folyóba. Rendkívüli szennyezések esetén közös mintavételezésekre kerülhet sor. A szennyezés levonulásának figyelemmel kísérése érdekében nagyobb gyakoriságú (pl. 2 óránkénti) mintavétel szükségessé válhat. Az eseményt követően a szennyezés következményeit, a beavatkozások hatékonyságát ki kell értékelni. A laboratóriumi szervezetek összehangolt munkája és gyors adatcsere alapvető fontosságú.

4.1. A duna vízgyűjtőn kialakított baleseti vészhelyzeti figyelmeztető rendszere (aews) ukrán magyar vonatkozásai

Az AEWS az egyes részt vevő országokban működő fő nemzetközi riasztási központok (PIAC) hálózatán működik. Az ukrán-magyar relációban két riasztó központon keresztül történik az információáramlás

(Ungvár és Budapest). Magyarországon 1997-ben, Ukrajna 1999-ben csatlakozott a rendszerhez. A rendszert 2000-ben tesztelték a Tisza folyón történt nagybányai és nagyborsai balesetek során.

A PIAC rendszeren legutóbb a 2021. február 17-én érkezett riasztás, miszerint a romániai Campurele bánya tárnából körülbelül 1,5 m³/s mennyiségű sárgás-vörös színű szennyezett víz került a Baita patakon keresztül a Szamosba. A védekezés során a Szamos és a Tisza folyókon folyamatos 2 óránkénti mintavételezés történt. A vízvizsgálati eredményeket továbbítottuk az ukrán Félnek.

4.2. A Felső-Tiszán és mellék folyóin érkező kommunális hulladék

Az ukrán vízügyi és környezetvédelmi szervek kezdetben nem kívántak komolyabban foglalkozni a problémával, arra való hivatkozással, hogy a hulladékgazdálkodás nem az ő hatáskörük. Szerencsére ez a hozzáállás napjainkra már megváltozott. A határvízi találkozók kiemelt témája a kommunális hulladék probléma. Magyar oldalon 2019-ben elkészült a Felső-Tiszai Kommunális hulladékmentesítő rendszer. Történtek a megoldás érdekében lépések ukrán területen is 2008-ban elkészült Kárpátalja Megye Hulladékgazdálkodási Konceptiója. A Kárpátaljai Állami Ökológiai Felügyelőség kiemelt feladata az illegális hulladék lerakók felderítése. Beregszász mellett lévő Makkosjáb-

nosi településen hulladékválogató létesült. A településeken intézkedések vannak a folyóparton lévő hulladék eltávolítása érdekében.

5. A VÍZ KERETIRÁNYELV ELVÁRÁSAINAK MEGJELENÉSE A HATÁRVÍZI KAPCSOLATBAN

Ukrajna nem tagja az Európai Uniónak, viszont részese a Duna-védelmi egyezménynek, és több memorandumban is kifejezte szándékát a Víz Keretirányelvben foglaltak végrehajtására vonatkozóan. 2003-ban a felek kormány meghatalmazottai vállalták, hogy elősegítik az Európai Unió Víz Keretirányelvének fokozatos bevezetését. A magyar Fél a vízgyűjtő-gazdálkodási tervet és annak felülvizsgálatait megismertette az ukrán féllel. A kétoldalú vízminőségi szabályzatot részben sikerült aktualizálni az uniós előírásoknak megfelelően, de szükséges ennek a tevékenységnek a folytatása is.

8. ÖSSZEFOGLALÁS

A Tisza folyó közös határszakaszán, a tiszabecsi szelvényben, vízminőségében romló tendencia nem tapasztalható, a záhonyi szelvényben a romániai vízgyűjtőről érkező folyók terhelése markánsan kimutatható. 2015 óta a kommunális hulladékszennyezésen kívül más szennyezés nem volt. A sóterhelés vizsgálatát és értékelését folyamatosan végzik a két fél szakértői. A határvízi egyezményben rögzített feladatok maradéktalanul teljesültek. A rendkívüli szennyezések, vízminőségromlások esetén az adatforgalom megfelelő. A szabályzat korszerűsítése felülvizsgálata szükséges. A labortevékenység kapcsán szükséges lenne a folyamatos párbeszéd, az uniós és ukrán szabályok összehangolása érdekében. Az ukrán vízügyi és környezetvédelmi szervezetek a Víz Keretirányelvet ismerik, folyamatos tájékoztatást kapnak a Magyarországon folyó vízgyűjtő-gazdálkodási tervezésről.

Az ukrán partnerszervezetekkel az együttműködés kiemelkedően jó. A járvány és háborús helyzet ellenére a szakcsoporthoz a munkáját zökkenőmentesen végezte.

Vízkárelhárítási gyakorlat a Tisza-Túr tározónál

Dajka István osztályvezető

2023. június 1-én igazgatóságunk árvízvédelmi gyakorlatot tartott a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Területi Védelmi Bizottsággal együtt.

A gyakorlat célja a Tisza és a Túr folyón feltételezett rendkívüli árvízi helyzet szimulálásával a Tisza-Túr árapasztó tározó megnyitásához szükséges operatív feladatok gyakorlása volt.

A feltételezett árhullámot a tározó megnyitását megelőző négy napban a Felső-Tisza vízgyűjtőjére hulló, területi átlagban közel 200 mm eső előzi meg. Az intenzív esőzés heves áradást vált ki a Tisza és a Túr felső szakaszán, és a hidrológusok LNV-t 70 cm-rel meghaladó vízállástetözéseket prognosztizálnak a Tisza Vásárosnamény-Tiszabecs közötti szakaszára.

Számításaink szerint ilyen vízszinteknél a Tisza és a Túr töltésein közel 50 km hosszban magasításra kell felkészülni. Az árvízszint csökkentésével az elsőrendű töltések túlterhelését csak a Tisza-Túr és a Beregi árapasztó tározó együttes megnyitásával van lehetőség csökkenteni, illetve elkerülni.

A gyakorlat reggel 7 órakor kezdődött, amikor a tiszabecsi árvédelmi központba kitelepült védelemvezetés és az Árvízvédelmi Törzs – a Hidrológus Szakcsoport által megküldött előrejelzés alapján – a fővédvonalakra III. fokú, a tározókra II. fokú készültséget rendelt el. Ezzel egyidőben a tiszabecsi, a kisari, a jándi és

Védelmi Törzs munka közben, Fotó: Romet Róbert

a sonkádi árvédelmi központokban is munkába állt a szakaszvédelemvezetés a beosztott műszakiakkal, és az előkészített feladatsor alapján a Törzs vezetésével lépésről-lépésre végrehajtották a két árvízi tározó megnyitásához vezető, illetve a fővédvonalak védképességének fenntartásához szükséges feladatokat.

Közben a Tisza-Túr tározó beeresztő zsilipnél, illetve a beeresztő sávbán kijelölt műtárgyknál - vízügyi irányítás mellett - a helyszínen is megkezdődött a Katasztrófavédelmi Igazgatóság, a Honvédség és a Rendőrség erőinek bevonásával a kulissza elzárása, a töltés megerősítése, a mobil szivattyúzás.

A tározó megnyitáshoz szükséges előkészületek megtételére valós körülmények között legfeljebb 36 óra áll rendelkezésre, amelyhez a Vízügyi Szolgálaton kívül a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Területi Védelmi Bizottság közreműködése is szükséges.

A gyakorlat 10 órakor a Területi Védelmi Bizottság rendkívüli ülésével folytatódott a nagyműtárgynál felállított rendezvénysátorban, amelyen a FETIVIZIG igazgatójának előterjesztése (tájékoztatója) után a bizottság áttekintette és határozatban rögzítette a kialakult – a töltésszakadás veszélyét is magában hordozó – árvízvédelmi helyzetben elvégzendő

Láng István főigazgató előadását tartja

feladatokat, különös tekintettel az árvízi tározók megnyitására. Közben a védekezési helyszínekről bejátszott élő (és rögzített) videofelvételek segítségével sikerült bemutatni az éppen végzett védekezési munkákat. Miután az OVF főigazgatója megadta az engedélyt a tározó megnyitásához, a bizottság a meghívottakkal együtt megtekintette a beeresztő zsilip felnyitását és a Tisza töltésén végzett védekezési munkákat.

Ezt követően egy rövid kiértékelésen vehettünk részt, mely során Bodnár Gáspár igazgató kiemelte a hidrológiai előrejelzés fontosságát, hiszen még a le sem hullott csapadék alapján kell intézkedéseket megtennünk. Az időhiány miatt gyors döntések megtételére van szükség, ehhez pedig elengedhetetlen a társ-szervekkel történő együttműködés. A térség árvízvédelmi szempontból történő további fejlesztése létfontosságú, ugyanis a tározók nyitásával is egy

Nyúlgát építése homokzsákokból

Mobilszivattyú összeszerelését végzi az MBSZ., Fotó: Romet Róbert

valós helyzetben szükség lenne a meglévő töltések magasztására.

Összességében az alábbi ár- és belvízvédelmi feladatok gyakorlása és bemutatása történt Tiszabecs térségében:

- Árvízvédelmi Törzs irányításával a tározó megnyitásához szükséges feladatsor áttekintése és végrehajtása,
- a Tisza-Túr árapasztó tározó vízbeeresztő műtárgyának megnyitása (áramfejlesztő alkalmazásával is),
- a tározó töltésében lévő S1 jelű zsilipnél mobil szivattyúk telepítése,
- tározótöltésben lévő zsilipek lezárása elektromos mozgatóberendezés segítségével,
- az Északi tározótöltés és a 4129. sz. közút keresztezésénél mobil árvízvédelmi fal kiépítése, kullisszanyílás zárása,

- a Tisza balparti védtöltésen töltésmagasztás, megtámasztás, buzgár elleni védekezés, hullámverés elleni védekezés gyakorlása,
- vonalvilágítás telepítése.

A sikeres gyakorlatnak köszönhetően számos tapasztalattal gazdagodtunk, melyeket egy soron következő védekezés alkalmával is hasznosítani tudunk.

Ezúton is köszönjük a gyakorlat előkészítésében és végrehajtásában közreműködő valamennyi résztvevő munkáját!

Lezáráshoz közeledik a SAFETISZA c. projekt hazai megvalósítása

Filep Gyula szakaszmérnök-helyettes

A magyar-ukrán határtérség árvízi-, és belvízi biztonságának növelését célzó projekt több területen is fontos eredményeket hozott. A kivitelezési munkálatok 2021-ben kezdődtek meg.

Minden munkálat organizációjánál szorosan együttműködtünk a Természetvédelmi Hatósággal. Az általuk megfogalmazott elvárások beépítésre kerültek a tervekbe, a

Az osztózsilip 1,00 m-es átmérővel épült, 1,00 m³/s vízátbocsátási képességgel, a kettős elzárás lehetőségének biztosításával. A küszöb a műtárgynál 65 cm-es duzzasztott

Üzemi út felújítása (előtte-utána állapot) a Túr folyó mentén

Magyar oldalon komplex fejlesztés történt. A Túr folyó jobb parti árvízvédelmi töltésén aszfaltozott üzemi út létesült a Kishódosi közúti híd és a Hármashatár között, összesen 5 652 fm hosszúságban. A burkolat kiváló minőségben épült meg egyenesen 2,50 m szélességgel, kétoldali 0,50 m-es padkával. Nagy előrelépést jelent ez árvízvédelmi hatékonyság szempontjából, de segíti a határőrizeti szervek járőrtevékenységét és kibővíti a turisztikai infrastruktúrát is a térségben.

A belvízrendszerünket érintő fejlesztések a mai vízgazdálkodási szemléletnek megfelelően kettős irányultságúak. Egyrészt javultak a belvízelvezetés feltételei a Palád-Csécsei öblözet felső szakaszán, másfelől lehetőség nyílt ökológiai és aszálymegelőzési célokat szolgáló vízpótlásra.

Ennek érdekében mederkotrást végeztek a Palád-Csécsei főcsatorna 16+316 – 18+680 cskm és a Paládvíz csatorna 6+000-10+300 cskm szelvényei között, összesen 6 664 fm hosszúságban.

kivitelezés során a vállalkozók pedig maradéktalanul betartották azokat a HNPI felügyelete mellett.

A mederkotrást ennek megfelelően egyoldalról végezték, és a megelőző irtási munkálatok is csak a mederre és az egyik partra korlátozódtak.

A térségben gazdálkodók örömeire felújításra került 6 db leromlott állapotú mezőgazdasági átereszt a Palád-Csécsei főcsatorna felső szakaszán.

Annak érdekében, hogy vízhiányos időszakban lehetőséget biztosítsunk vízpótlásra az öblözet felső területén, a Palád patak 5+720 cskm szelvényében fenékküszöb, a Palád patak jobb parti árvízvédelmi töltésének 5+500 tkm szelvényében pedig osztózsilip épült. Ez a műtárgyegyüttes újraélesztette a hajdani Paládvíz patak folyását, amely az árvízvédelmi töltés megépülése előtt folytonos mederrel rendelkezett Kispalád felé. E célból a beruházás során a töltésben megépült zsiliphez bekötésre került a Paládvíz csatorna végszelvénye.

vízszint előállítását teszi lehetővé. Míg az öblözet alsó részének vízpótlásáról a Tisza-Túr tározó projekt keretében megépült létesítmények gondoskodnak, a felső szakaszra a Palád patak felől juttathatunk vizet.

A vízrajzi észlelés feltételeit javítja Palád-Csécsei főcsatorna 18+680 cskm szelvényében megépült belvízi fekvő vízmérce.

A térség védelmi tevékenységét segíti a sonkádi védelmi központ udvarán megépült mikrohullámú adótorony. A 42,55 m magas építmény jelentősen javítja a terület lefedettségét, segíti a védelmi kommunikációt.

Ukrán oldalon a projekt keretében árvízvédelmi fejlesztéseket végeznek. Töltésfejlesztés történt 9,50 km-en, továbbá új védelmi központ is létesül Tiszabökénynél. Ennek építése még folyamatban van. Sajnos Vezető Partnerünk (Tiszai Vízyűjtőgazdálkodási Igazgatóság, Ungvár) előrehaladását jelentősen hátráltatja az országukban folyó háborús tevékenység. Hosszas egyeztetés után sikerült a magyar és

Új osztózsilip épült a Palád patakon

ukrán oldali projekt elemeket elválasztani, és így a hazai fejlesztések befejezése után a projektet magyar részről lezárni. A projekt záródokumentációját 2023. május 30-án nyújtottuk be digitálisan a Széchenyi Programirodának.

A projekt sikeres zárásához nagyban hozzájárult az ungvári vízügyes kollégák példaértékű, segítő együttműködése.

A megépült létesítményeket használatba vettük, a tervezői szándéknak megfelelően működnek.

Idén is tanácskoztak a PR-esek és a múzeumi összekötők

Szamos Ferenc osztályvezető

Ez évben a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság volt a házigazdája a vízügyi ágazatban dolgozó, kommunikációval foglalkozó kollégák és múzeumi összekötők két napos értekezletének. A helyszínnek május végén Szarvas város Hármas-Körös egyik holtágának partján, szép természeti környezetben fekvő szállója adott otthont.

A találkozón Siklós Gabriella, az Országos Vízügyi Főigazgatóság szóvivőjének megnyitóját követően Láng István, az ágazat első számú vezetője köszöntötte a jelenlévőket. Főigazgató úr kiemelte, hogy a vízügyi kommunikációban két fő irány van: projektekhez kapcsolódó tájékoztatási kötelezettségek teljesítése, valamint a szélsőséges helyzetekben (árvíz, -belvíz, -aszály elleni védekezés, vízminőségvédekezés) jelentkező válságkommunikáció. Az utóbbiaknál a társadalom különböző csoportjai és az ágazat között keletkező konfliktus helyzeteket kell tudni közösen feloldani.

Ezt követően házigazdaként Szabó János, a Körös-Vidéki Vízügyi Igazgatóság igazgatója adott átfogó áttekintést vetített képes előadásában a térségi vízügyi szervezet tevékenységéről.

Szakmai előadások kezdetén Teszári Nóra, a vízügyi szervezet szó-

Láng István főigazgató köszönti a jelenlévőket

vívő-helyettese által szó esett többek között az új és forgatás alatt lévő vízügyes filmekről, a fotóknál, filmeknél alkalmazandó GDPR előírások alkalmazásáról, a vízügyes újságok megjelenéséről, vagy a korábban 11 alkalommal megtartott kommunikációs tréningek összegzett pozitív tapasztalatairól.

Első nap délutánján az igazgatóságok nyilvánossági tevékenységére fókuszáltak a résztvevők. Az igazgatóságok PR-rel foglalkozó kollégái rö-

vid, tömör vetített képes előadásokban adtak számot a mögöttük álló esztendőben elvégzett feladatokról. Érdekes volt betekinteni más vízügyi igazgatóság hasonló tevékenységébe, egymástól tanulhattak, „lophattak” el ötleteket a rendezvényteremben helyet foglalók.

A szakmai gondolatok megosztását követően lehetőség volt kikapcsolódásra is. A szállás mellett elterülő 30 km hosszú Szarvas-Békésszentand-

Csoportkép a Vízi Színpad nézőterén

rási-holtágat tekintettük meg hajóval. Többek között vízről megcsodálhattuk az Arborétummal érintett szép környezet mellett a történelmi Magyarország, egyben a Kárpátmedence középpontját jelző szélmalom formájú emlékművet, az országosan egyedülálló víz felett kialakított színházat. Az élményt fokozta a hajóvezető út közbeni humoros anekdotái egy-egy létesítményekhez kapcsolva, melyeken önfeladten tudtunk valamennyien nevetni.

Második nap délelőttjén áttértünk az uniós projektek PR feladatainak megvalósítási tapasztalataira. Ez alkalommal is sok ötletet, tanácsot kaphattunk egymástól, melyek segítik a jövőbeni gördülékenyebb munkavégzést.

Szó volt a megújítás előtt álló honlaprendszeréről, melyek tartalmáért a PR-osok felelnek. Cél, hogy biztonságosabbá váljon a szervezetek honlapjai, és a megjelenés is fel-

használóbarátabb lesz. A teszt fázison túl vagyunk, indulhat élesben a feltöltő munka.

Ezután következett Horváth István, az esztergomi Duna Múzeum múzeumvezetőjének irányításával a területi vízügyi igazgatóságok által gondozott vízügyi történeti emlékhelyek, gyűjtemények fenntartása, bővítése, népszerűsítése érdekében végzett feladatvégzés áttekintése. Megismerkedtünk egy új műtárgnyilvántartó programmal, melynek feltöltésével közkinccsá tehetjük az egyes gyűjteményekben őrzött tárgyakat, fotókat.

A konferencia a szóvivő asszony összegző gondolataival, értékelésével, valamint a közeljövőben előttünk álló feladatok meghatározásával zárult.

Örömmel találkoztam a hasonló feladatokat végző kollégákkal, jegyzeteimben sok értékes tapasztalatot rögzítettem. A késő estébe nyúló kötetlen szakmai beszélgetéseken is lehetőség volt további széleskörű eszmecserekre.

Köszönjük a szervezőknek ezt a felejthetetlen két napot!

TVT ülést tartottunk

Szikora Julianna szakágazati vezető

2023. május 15-én tartotta évi első rendes ülését a Felső-Tisza-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács.

Mint ismeretes, a Tanács tagjait különböző szervezetek delegálják. Van olyan intézmény, amit a jogszabály kötelezően ír elő, és van, akinek lehetőséget biztosít a delegálásra. Ilyen szervezet a Vízgazdálkodási Társulat. A Nyírségi Vízgazdálkodási Társulat kérte törlését a tagok közül. Pótlására intézkedést tettünk. Az elmúlt időszakban megváltozott több szervezet neve – többek között a vármegyei elnevezés miatt is.

Kovács Sándor elnök úr köszöntötte a tanács tagjait, s tájékoztatta őket fenntebbikéről, illetve arról, hogy emiatt szükséges a szervezet Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása.

Teljes létszámmal ülésezett a Tanács

Szabó Éva tartotta az első előadást

Az ülés napi rendi pontjainak és az éves munkaterv elfogadását követően az SZMSZ módosítása is elfogadásra került.

Következő napirendi pontban Szabó Éva a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási referense tartott előadást „A felszín alatti vizekkel történő gazdálkodás a FETIVIZIG működési területén” címmel. Elmondta, hogy jelentős vízkivételek történnek a felszín alatti vizekből, mely működési területünkön a szoros hidraulikai kapcsolat miatt nem választható el talajvízre és rétegvízre. Sajnos területünkön romlott a talajvíz készlet mennyiségi állapota. Ez betudható a fokozott vízkivételnek is, melybe beszámít az illegálisan felhasznált vízmennyiség. Jelentős vízkivételt jelent nem csak az öntözési célú, de az ipar és állattartók vízigénye is, mely az utóbbi időben jelentősen megnőtt. Amíg a víztestek állapota nem javul, a felszín alatti vízkivétel engedélyezése csak is méltányosság alapján lehetséges, melyet a Vízkészlet Gazdálkodási Térségi Terv (továbbiakban: VKGTT) felülvizsgálata keretében tudunk kezelni. Annak érdekében, hogy hatékony vízkészlet-gazdálkodás és fenntartható vízhasználat valósuljon meg, szükséges a szorosabb együttműködés (pályázati lehetőségek, korrekt tervek, vízigények csökkenése, bevallások, stb.). Példákkal illusztrálta a tervezési problémákat.

Megtudtuk, hogy a víztestek állapotának javulása szükséges. A vízkivételek és a vízigények csökkentése, valamint a vízkészletek növelése érdekében a VKGTT-ben rövidtávú és hosszútávú intézke-

déseket határoztak meg, melyről részletes tájékoztatást adott. A rövid távú intézkedések: vízkivételek szabályozása, (a még felhasználható vízkészlet (kontingens) megtartása nem léphető túl, engedély nélküli vízhasználók visszaszorítása, legalizálás, fokozott ellenőrzés); vízviasztartás (területen, mederben, tározókban, településeken, tisztított szennyvíz hasznosítás) és korszerűsítés.

A hosszútávú intézkedések, amely a helyzetet érdemben javíthatja: vízpótlás, vízkivezetés és vízszétosztás. Cél a felszíni vízkivételek növelése. Helyszínek: a Nyírség vízpótlása a Tiszából, a Szamosból és a Krasznából történő vízkivezetés, a Beregi Árvízi Szükségeltározó feltöltése a Tiszából, a Belfő-csatorna vízpótlása a Rétközi-tavon keresztül a Tiszából, illetve Tiszabercelelnél is a Tiszából, valamint az Öreg Túr vízpótlása a Túr folyóból.

Lőrincz Róbert előadása a vízihiány kezeléséről

A nagy érdeklődéssel hallgatott előadás komoly visszhangot váltott ki. Előadásának a végén kérésekkel fordult a jelenlévőkhöz, hiszen a terület vízkészlet-gazdálkodási problémáinak megoldása csak úgy lehetséges, ha partnerségi együttműködés alakul ki az érintettek és az érdekeltek között.

Meg lettek szólítva az agrárium, ipar- és szolgáltató szektor, önkormányzatok, hatóságok, tervező és mérnök kamara, akiknek delegáltjai reagáltak a felvetett problémákra, javaslatokra.

Az illegálisan kiképzett kutak utólagos dokumentálása, engedélyezése körül kisebb vita alakult ki.

Harmadik napirendi pontként Lőrincz Róbert, a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság osztályvezetője tartott előadást, melynek címe: „A Felső-Tisza vidékét sújtó vízihiány és kezelése”. Osztályvezető felvázolta az okokat. Az utóbbi években zajló éghajlat változás, statisztikákból kimutatható emelkedő átlag léghőmérséklet, csapadék hiány a talajvízszint csökkenéséhez vezetett. A 2022-es év országszerte rendkívüli aszályos év volt.

Az aszály mérséklésére a Vízügyi Igazgatóság intézkedéseket tett. Ezekhez az intézkedésekhez tartozik a vízviasztartás. 2023. évre vízviasztartási tervet dolgoztak ki. Működési területünkön összesen 307 db vízviasztartató műtárgy van, amelyből 118 db állandó és 16 db ideiglenes (összesen 134 db), ahol ténylegesen van víz. A másik nagyobb intézkedéshez tartozik a folyók árullámaiból történő gravitációs vízpótlás – Rétközi tó töl-

tése a Tiszából, Bereg vízpótlása 2 ponton a Tiszából, Nagyecsed zsilipen vízpótlás a Krasznából, Tunnyogmatolcsi Holt-Szamos töltése a Szamosból, Szamossályi tározó töltése a Szamosból. 2022-ben összesen 17,15 millió m³, 2023-ban 3,55 millió m³ vízpótlás valósult meg. A folyókból ezen kívül folyamatos gravitációs vízpótlás is megvalósul. 2022-ben a vízkivezetés a Belfő-csatornába a Tisza folyóból (Tiszabercel) - 1,8 millió m³, míg az Öreg-Túrba a Túr folyóból (Sonkád) - több mint 12 millió m³. A Rétközi tónál vízpótló szivattyúteleppel történt a vízpótlás. Az elmúlt évtől lehetőség adódott aszálykészültséget elrendelni, az OVF iránymutatása szerint két körzetben – Felsőszabolcson és Tisza-Szamosközben, ahol elsősorban mobilszivattyúk által történt meg a vízpótlás.

Az Észak-Nyírség területe erősen vízhiányos és kevés lehetőség adódik vízpótlásra. A talajvízszin-

tek változása – 2010-2022 között egyre intenzívebb csökkenés figyelhető meg. A csatornában a vízhiány 90%-os, szinte teljesen kiszáradt. Ahol nincs kiszáradva, ott „tisztított” szennyvíz található. Vízhiány jellemző a tározókra is. Az idei évben árhullámból sikerült a Lónyay főcsatornába vizet átvezetni egy halastó vízpótlása érdekében. Javaslatot tettek az OVF felé egy Nyírségi vízhiánykezelő körzet III. fokú vízhiány elleni védekezési készütség elrendelési tervre. Az intézkedések között szerepelne a vízkorlátozás bevezetése, öntözési célú vízszolgáltatás teljes mértékű korlátozása, halastavak vízpótlási célú korlátozása, a horgásztavak esetében ez 100 %-os korlátozást jelentene. A hosszútávú válságkezelést jelentené a Nyírség vízpótlása. A 2020-2021-es évben a Nyírség vízpótlásra irányuló intézkedésként készült egy tanulmány a Viziterv Environ Kft. és a Nemzeti Agrárkamara közreműködésével.

A tervek készítése folyamatban van, a vízjogi engedélyes tervek ez év végére készülnek el. Vízpótlás történne a Tiszából 87 km hosszú nyomóvezetéken keresztül. 12 db új tározó tervezése van folyamatban, 286 helyen van tervezve területi tározás, amely a vizek helyben tartását szolgálná, a meder tározást is növelni kell, több mint 100 helyen. A tározás talajvízszint növekedését eredményezheti, amely egy hosszú folyamat. A beszámoló végén megköszönte a figyelmet és vizekben és vízgazdálkodási fejlesztésekben gazdag jövőt kívánt.

Kérdésként merült fel, hogy folyamatosan történne-e a rendszer működtetése? Válaszként elhangzott, hogy a feltöltésig igen, később csak szinten tartás történne.

Az ülés végén Elnök Úr megköszönte a részvételt, s jó nyaralást kívánt.

Év végére befejeződik az „Árvízi biztonság növelése a FETIVIZIG területén” elnevezésű projekt

Valendorfean Barbara árvízvédelmi referens

Az „Árvízi biztonság növelése a FETIVIZIG területén” című KEHOP-1.4.0-15-2021-00028 projekt töltésépítési munkálatai az elmúlt időszakban nem kedvező időjárási körülmények között folytatódtak.

A beruházás létrejöttével a Kraszna bal part 0+150-4+845 tkm szelvények és a Kraszna jobb part 0+355-17+027 tkm szelvények közötti szakasza kiépül a mértékadó árvízszint +1,0 méteres szintre, aszfaltburkolattal együtt. Jelenleg a Kraszna bal parton 10,5 km hosszban folyik a munkavégzés Ópályi és Szamosszeg térségében. Túlnyomó részben mentett oldali töltésfejlesztés történik, a jobb parti szakaszon úgynevezett „sapkázás” fog megvalósulni, azaz a töltést csak kis mértékben kell magasítani. A humuszolást követően a mentett oldali rézsút lépcsőzetesen magasítják, amint eléri a meglévő

Töltésmagasítás a Kraszna mentén

töltéskorona szintjét, ezután magasítják a koronát is a szükséges szintre.

A földműre kerülő aszfaltburkolat tekintetében az alap a szokásos zúzottkő helyett tört kavicsból is megépülhet. Ehhez június végén egy már fejlesztett szakaszon próbabeépítést fognak végrehajtani, hogy eldöntsék valóban megfelelő-e a tört kavics alap.

A beépített föld tömörségének és minőségének ellenőrzése érdekében rendszeresen végeznek talajmechanikai vizsgálatokat, ugyanis fontos, hogy a mentett oldali töltéstestbe ne kerüljön kötöttebb talaj a már meglévőnél.

Folyamatos a munkavégzés több géplánccal, az esős időjárás miatt azonban több nap is kiesik a munkavégzés alól, ennek érdekében a Kraszna töltésein hétvégén is dol-

goznak a kivitelező munkatársai, hogy a 2023. november 27-ei határidőre elkészüljön a földmű az aszfalt koronaburkolattal együtt. A közel 21 km aszfaltburkolat megvalósulásával az árvízi biztonsággal együtt a térség kerékpározható útjai is növekedni fognak.

A Kraszna jobb parti töltésépítési munkálatokhoz még több gépláncot fognak bevetni, hiszen az anyagbehordás több km-ről történik.

A projekt másik helyszínén a Batár bal parti töltés 6+140-6+725 tkm szelvények közötti szakaszán is elkezdődött a töltés MÁSZ+1,0 méteres koronaszintre történő kiépítése. A fejlesztés onnan folytatódik, ahol az „Árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése, védvonalak terhelésének csökkentése Felső-Tisza, Tivadari híd

feletti szakaszán” projekt esetében 2019-ben befejeződött a Batár bal parti töltésének magasítása.

A Batár töltésében lévő Magosligeti zsilip átépítéséhez megépült a körtöltés, az ideiglenes védvonal áthelyezésre került, így megkezdődhetett az árvízvédelmi töltés bontása. A zsilipet már elbontották, a töltésen pedig 95%-os az anyagbehordás, a kellő magassági szintet azonban még nem érték el. A zsilipben lévő szivattyú, egy Agrofil 200S típusú mobil szivattyúra cserélik, mely így szükség esetén máshol is alkalmazható lesz.

Reméljük, hogy az időjárás kedvezőbbre fordul a nyár hátralevő részében, és zavartalanul folytatódhat tovább a munkavégzés, amelyhez a kivitelezési kapacitást növelni kell a novemberi határidőre való tekintettel.

Ebben az évben az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság (ÉM-VIZIG) megrendezte az Országos Árvízvédelmi, Folyó- és tógazdálkodási értekezletet, amelynek a miskolctapolcai Aurora Hotel adott otthont 2023. április 26-27-én.

Igazgatóságunkat Kató Sándor műszaki igazgató-helyettes, Dajka István osztályvezető, valamint Valendorfean Barbara és Virányi Kristóf árvízvédelmi referensek képviselték. Elsőként Csont Csaba, az ÉMVIZIG műszaki-igazgatóhelyettese köszöntötte az ország minden szegletéből összegyűlt kollégákat. Bevezetőjében kitért az ÉMVIZIG bemutatására, a

helyi adottságokra és sajátosságokra. A bevezetőt követően Dobó Kristóf, az OVf Árvízvédelmi Főosztály vezetőjének köszöntője követte, amely során kiemelte az előző évi értekezlet óta végrehajtott fontosabb munkákat.

Végül a köszöntők sorát Láng István főigazgató úr zárta. Hangsúlyozta, hogy továbbra is az árvízi biztonság növelése a cél, amellyel a védekezési költségek csökkenthetők. A tervezett beruházások tekintetében kitért az igazgatóságunkat érintő Gulács feletti tiszai és túri fejlesztésekre, amelyek a KEHOP Plusz keretében valósulnának meg, ezzel befejezve a Felső-Tisza vidék árvízvédelmi rendszerének

kiépítését. Rövid összefoglalóját a 10 éve levonult dunai árvízhez kapcsolódóan zárta és felhívta a figyelmet arra, hogy a védelmi szervezet megfelelő felkészültsége kulcsfontosságú. Az első nap előadásai során a folyó- és tógazdálkodásé volt a főszerep. Bemutatásra kerültek többek között a Kis-Balaton Vízügyi Rendszer kutatási eredményei, a Balaton medrében lévő mesterséges akadályok felszámolásának folyamata és a Velencei-tó vízpótlása is.

A résztvevők érdekes előadást hallhattak továbbá a horvát-magyar kőművek problémáival kapcsolatban a közös Dráva szakaszon, a vízügyi ha-

A résztvevők megtekintették az Őspark és a Csónakázó-tó rekonstrukcióját

jóflotta állapotáról és fejlesztéséről és a hajóút kitűzési rendszer gyakorlati tapasztalatairól az Alsó-Dunán. Betekintést nyerhettünk még az intelligens bóják és parti jelek fejlesztésének tapasztalataiba is.

A tartalmas szakágazati előadások után Miklós Viktor, Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Pályázati Főosztályának vezetője mutatta be Miskolctapolcát és a jelenleg zajló fejlesztéseket kiemelve az Őspark és Csónakázó-tó rekonstrukcióját, amelyet az előadást követően meg is tekinthettek a résztvevők.

Az értekezlet második napján már az árvízvédelem került előtérbe. Szó esett Szeged árvízvédelmi rendszeréről, a Nagyvízi Mederkezelési Tervek végrehajtása szempontjából leselkedő veszélyforrásokról, a következő Árvízi Országos Kockázatkezelési Terv (ÁKK) felülvizsgálatáról és a vízfolyások morfológiai változásainak vizsgálatáról.

Igazgatóságunktól Dajka István osztályvezető „Az árvízvédelmi projektek megvalósításának tapasztalatai különös tekintettel a Tisza-Túr tározó projektre” címmel tartott előadást, mely során bemutatta a projekt előzményeit, megvalósulásának körülmé-

nyeit és a még hátralévő feladatokat. A gondolatébresztő előadás után többen is kérdéseket fogalmaztak meg, főleg az egyszeri kártalanítással és a területszerzéssel kapcsolatban.

Virányi Kristóf árvízvédelmi referens „Árhullámokból történő vízvisszatartás a FETIVIZIG területén” elnevezésű előadása keretében tájékoztatást adott a 2022. decemberi árvízvédelmi készütségek idején és az azóta levonuló árhullámokból történő vízpótlás eredményeiről.

További előadások foglalkoztak még a védelmi készletek és raktárak felülvizsgálatának tapasztalataival és az elmúlt évek fejlesztési lehetőségeivel, amelyekről az OVF referensei számoltak be.

Gondolatébresztő előadást láthatunk még a védekezést segítő dokumentumokról, amelynek keretében a szolnoki kollégák mutatták be saját fejlesztésű „zsebtervüket”, egy esetleges átvezénylés esetére.

A rövid, ámde tartalmas konferencia keretében több témában is betekintést nyerhettünk, megismerhettük más igazgatóságok ágazati problémáit és az általuk bemutatott megoldási folyamatokat. A szakmai értekezlet mellett a szervezők és a helyszín lehetőséget biztosított a kapcsolatok ápolására és a kötetlen beszélgetésekre is.

Közbeszerzési és Jogi Országos Konferenciát szervezett Igazgatóságunk

Mátyókné dr. Augusztynyi Edina jogi referens

Az első Közbeszerzési és Jogi Országos Konferenciának 2023. május 17-18. napján igazgatóságunk volt a házigazdája, amelynek a Hunguest Hotel Sóstó adott otthont.

Érdekesége az eseménynek, hogy az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) jogi és közbeszerzési szakemberei, a vízügyi igazgatóságok, valamint a VIZITERV ENVIRON Kft.

dolgozói közös konferencia keretein belül osztották meg tapasztalataikat. A rendezvényt Réthy Pál közfoglalkoztatási és vízügyi helyettes államtitkár nyitotta meg, majd köszöntő beszédet mondott dr. Kovács László a Közbeszerzési Hatóság elnöke, valamint Láng István, az OVF Főigazgatója. A Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (FETIVIZIG) igazgatója, Bodnár Gáspár mutatta be az igazga-

tóság tevékenységét. A konferencia második napján Nagy Balázs közlekedési, környezeti és energiahatékony-sági fejlesztési programok végrehajtásáért felelős helyettes államtitkár köszöntötte az érdeklődőket.

A nyitó előadást „Szerződés módosítási buktatók a Közbeszerzési Hatóság szemszögéből” címmel dr. Bakos Balázs a Közbeszerzési Hatóság

Réthy Pál közfoglalkoztatási és vízügyi helyettes államtitkár megnyitja a konferenciát

főosztályvezetője tartotta a Konferencia valamennyi résztvevőjének. Ezt követően a rendelkezésre álló szűk 2 npra tervezett jogi és a közbeszerzési előadások nagy száma miatt az érdeklődők külön szekcióüléseken vehettek részt.

A Jogi szekció ülésén résztvevők elsőként az OVF előadásában a mederiszap termőföldön történő elhelyezésének jogszabályi háttéréről hallhattak összefoglalót. Ez különösen aktuális, mert a belvízcsatornák fenntartási feladatai körében, a csatorna kotrásból eredő mederiszap termőföldön elhelyezésének jogszabályi háttérének kidolgozása szükséges. Cél, hogy a folyóvizekben, állóvizekben leülepedő iszapot termőföldre lehessen kihelyezni szabályozott és ellenőrizhető módon.

Összefoglalót hallhattunk az „új” jogalkotási hatásvizsgáló rendszer működéséről, valamint megismerhettük a geotermikus energiakutatósi és felhasználási programmal kapcsolatos eljárásrendet.

Az ingatlan-nyilvántartásban egyes új vízjogi fogalmak, mint a vízkárelhárítású célú tározóban elhelyezkedés, nagyvízi mederben elhelyezkedés jogi jelleg feljegyzésének eljárási kérdései vannak napirenden. Ennek kapcsán igazgatóságunk jogásza „A nagyvízi meder jogi jellegű ingatlan-nyilvántartási feljegyzés hiánya” címmel tartott előadást, melyben a vízkárelhárítású célú tározóban, valamint a nagyvízi mederben elhelyezkedés jogi jelleg feljegyzésének jelentőségéről beszélt.

A Munka törvénykönyv szabályainak változásából eredő új munkáltatói kötelezettségek megismerése, értelmezése elvárás a jogi munkakörben dol-

gozóktól. Ennek okán kértük fel Dr. Nádásné Dr. Rab Henriett asszonyt, a Debreceni Egyetem docensét, hogy a jogi szekció keretén belül mutassa be a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. tv. 2023. január 01. napjától hatályba lépett változásait.

Nagy Balázs közlekedési, környezeti és energiahatékonysági fejlesztési programok végrehajtásáért felelős helyettes államtitkár köszöntő beszédet mondott

Minden vízügyi igazgatóságot érintő téma a töltéshasználat során bekövetkező károkozások kezelése. A töltések, védősávok használata során bekövetkező jogellenes károkozások felderítése a külterületen szinte lehetetlen, jogi és hatósági megoldásra váró témakör. A Közép-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság jogásza a működési területén történt szabálysértéseken keresztül mutatta be a töltéshasználatok során bekövetkező jogellenes károkozások szabálysértési, büntetőjogi és polgári jogi tapasztalatait.

A Közbeszerzési szekció előadásai iránt érdeklődő résztvevőket Dr. Boros András OVF főosztályvezető-helyettes köszöntötte. Dr. Tátrai Tünde a Budapesti Corvinus egyetem taná-

ra online formában lépett kapcsolatba a népes hallgatósággal, beszélt a közbeszerzést érintő aktuális témákról, többek között a keretmegállapodásokról és a Dinamikus Beszerzési Rendszeréről. Ezt követően ügyvédi megközelítésből hallhattak előadást a résztvevők a közbeszerzési szerződésmódosítás lehetőségeiről.

A Miniszterelnökség és az Integritás Hatóság képviselői a közbeszerzési szerződések módosításának jogi lehetőségeiről, a szerződésmódosításokhoz kapcsolódó szabálytalansági eljárásokról tartottak előadásokat, osztották meg konkrét gyakorlati tapasztalataikat a résztvevőkkel. Bemutatásra kerültek az Európai Unió Bírósága egyes ítéletei a szerződésmódosítással összefüggésben, majd az Integritás Hatóság szervezeti felépítését, működési mechanizmusát ismerhették meg az érdeklődők.

Az első nap előadásait követően a résztvevők közül néhányan a Sóstói tó körül tettek egy nagy sétát, voltak

akik az Aquarius Élményfürdő szolgáltatásait választották, a múzeum iránt érdeklődők pedig a Sóstói Múzeumfaluba vették az irányt, ahol tárlatvezetés keretében ismerkedhettek meg Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye népi építészetével, életviszonyaival.

A program összeállításakor, a témakörök kiválasztásakor elsődleges szempont volt, hogy aktuális, a vízügyi igazgatóságokat egységesen érintő problémák kerüljenek megvitatásra, bemutatásra. A résztvevők pozitív visszajelzései alapján elmondhatjuk, hogy sikerült aktuális, gyakorlatias és előremutató programmal fogadni a több mint 80 fő jogi és közbeszerzési szakembert.

Milyen félév volt a 2023-as a tavalyi év hasonló időszakához viszonyítva?

Fehér Andrea adattári referens

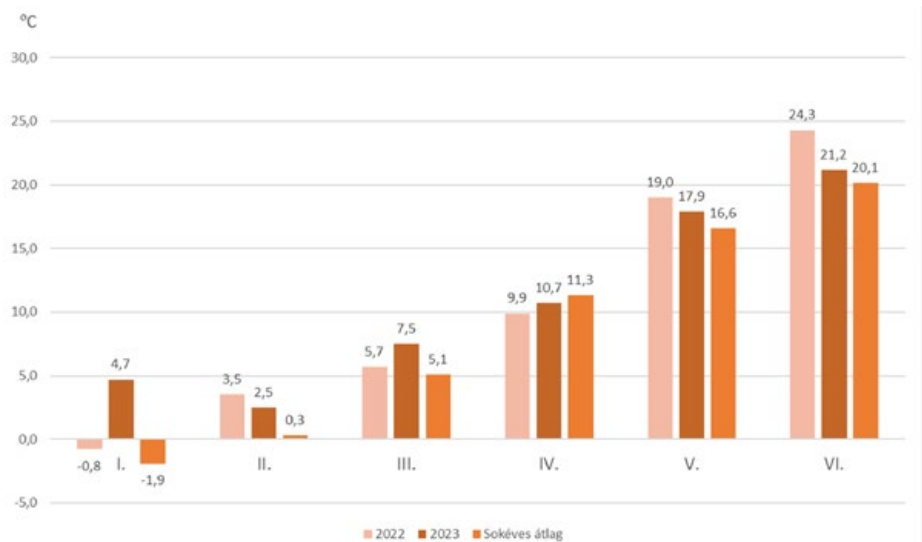
A cikkem nem az elmúlt három hónapról fog szólni, hanem az időjárás változékonyságát szeretném kiemelni úgy, hogy az idej első félét fogom a tavalyihoz viszonyítani.

Az 1. diagramon szembevetendő, hogy a január jóval melegebb volt a szokásosnál, 4,7 °C átlagos havi léghőmérsékletet mértünk a FETIVIZIG működési területén (sokéves januári átlag -1,9 °C). Nagy hófelhalmozódásról idén sem tudok beszámolni. Februárban és márciusban 2,2 °C-kal, illetve 2,4°C-kal regisztráltunk magasabb léghőmérsékleti átlagokat a sokéves havi átlagoknál. Az április hűvösebb volt, aztán a május 1,3°C-kal, a június 1,1°C-kal volt melegebb, mint a sokévi havi átlag. Ha a tavalyi évhez viszonyítjuk a 2023-as havi átlagos hőmérsékleteket, az idej január 5,5°C-kal volt melegebb a tavalyinál. Februártól májusig már nem tapasztalunk ilyen mértékű eltérést, áprilisban volt mindkét évben hűvösebb a sokéves átlagnál.

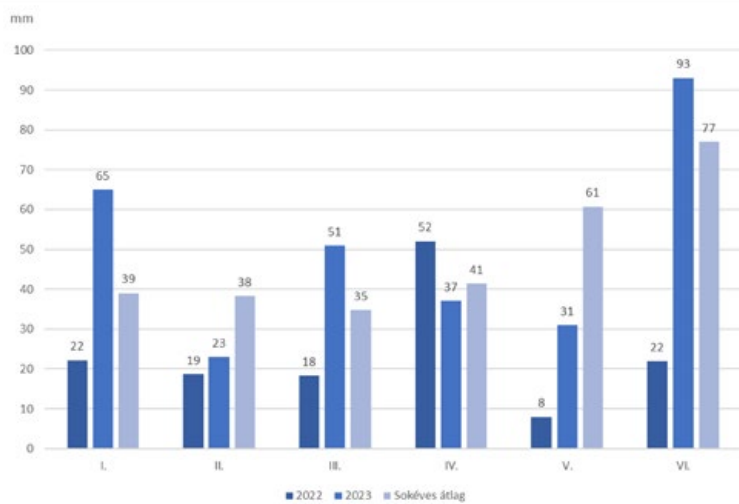
Az első öt hónap léghőmérsékleti átlagait 1962-től csökkenő sorrendbe állítva azt látjuk, hogy a negyedik legmelegebb első félév volt az idej, 10,7°C-os átlaggal. Az elmúlt 60 év közül a 2014-es év első hat hónapjának átlaga volt a legmagasabb (11,3°C).

Az igazgatóság működési területére a mediterrán ciklonoknak köszönhetően számos alkalommal hirtelen hullt nagy mennyiségű csapadék. 2023 januárjától júniusig 300 mm csapadékot regisztráltunk, amely 9 mm-el több az időszakra jutó sokéves átlagnál. Ha ugyanezt a számítást elvégezzük a tavalyi év ugyanezen időszakára vonatkozóan, 141 mm-t kapunk. Ez nagyságrendileg a fele az idej lehullott csapadéknak (2. diagram).

Vizsgáljuk meg a csapadékos napok számát Császárszállás törzsállomásunkon az idej és tavalyi évben januártól júniusig (1. táblázat). A számok magukért beszélnek. A klímaváltozás hozta a csapadékos napok számának csökkenését olyan szintig, hogy a havi csapadék gyakran 2-3 nap alatt leesik. 2023. júniusában a területi maximum csapadékot Császárszállá-

1. diagram: A havi átlagos hőmérséklet viszonyítása a sokéveshez

2. diagram: Havi csapadékok

son regisztráltuk: 179 mm-t, ennek a mennyiségnek a háromnegyede három nap alatt esett le: 8-án 53 mm, 9-én 39 mm illetve 23-án 43 mm.

nagy csapadékot hiányoltuk és azt számoltuk, mi lesz, ha ez a tendencia tovább folytatódik az év során. Nem hiába aggódtunk, június köze-

Év	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
2022	8	9	4	15	3	3
2023	14	4	9	9	10	11

1. táblázat: Csapadékos napok száma Császárszállás állomáson

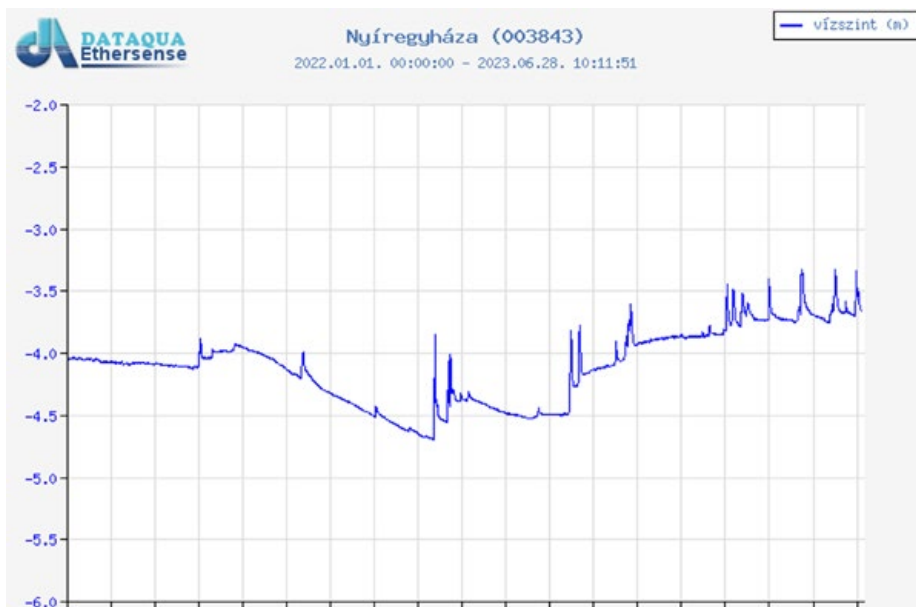
Az idej és tavalyi első félét kiértékelve, összehasonlítva, a 2022-es aszály a legfontosabb különbség. Már 2022. februárjában a „szokásos” téli

pére már erős aszályfokozatban volt a működési területünk jelentős része. Most, 2023. közepén még aszálymentes fokozatban vagyunk.

Az aszály egyenes következménye a talajvíz süllyedése. Az alábbi diagramon a 2022-es csapadékban szerény év okozta vízszint csökkenés jól követhető, idén már ez a lehullott csapadékmennyiség elég volt ahhoz, hogy ha nem is jelentősen megemelje, de szinten tartsa a talajvízállást. Június elején igazgatósági átlagban 459 cm-en van a talajvíz a kútperem alatt. Ehhez viszonyítva tavaly ugyanebben az időszakban átlagosan 27 cm-rel volt mélyebben a talajvíz szintje. Június elején legmélyebben a Nyírség öblözetben, átlagosan 521 m-en, legmagasabban a Tisza-Szamosköz öblözetben, átlagosan 420 cm-en van a talajvíz szintje.

A következő diagramon a Nyíregyháza 003843-as törzsszámú talajkút adatain keresztül szemléltetem a talajkút vízállás-változását 2022 januárjától napjainkig (3. diagram).

2023-ban az eső okozta árhullámokból sikerült tározóinkat is tölteni. Május végére a Leveleki tározót 78%-ra, a Szamosassályi tározót 61%-ra, a Harangodi tározót 79%-ra sikerült feltölteni. A május 31-i adatok alapján a tározott ösvízterefogat 17 millió m³, amely 67%-os feltöltöttségnek felel

3. diagram: Nyíregyháza 003843-as számú talajkút vízjárása 2022-2023. június 15 között

meg. Csak viszonyításképpen, 2022-ben május végén a tározóink feltöltöttsége 15 millió m³ volt.

Az ideig, a megszokottnál csapadékosabb időjárás pozitív a Vízügy számára, mert nem az aszályra kell koncentrálni, hanem a víz-visszatartásra, tározóink, csatornáink töltésére.

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2023. május 11-én kiadott hosszú távú meteorológiai előrejelzése szerint júniusban az átlagosnál melegebb és átlagosan csapadékos, júliusban átlagos hőmérsékletű és átlagosan csapadékos, augusztusban az átlagosnál melegebb, átlagosan csapadékos időjárás valószínűsíthető.

Magyar-Román Kormány meghatalmazotti találkozó Szovátnán

Nagy Zoltán határvízi titkár

2023. március 28-30. között rendezték meg a Magyar - Román Vízügyi Bizottság XXXIV. Ülésszakát Románia területén, Szovátnán, melyen igazgatóságunktól Nagy Zoltán határvízi titkár vett részt.

A román küldöttséget Robert-Eugen Szép kormány meghatalmazott vezette, de részt vett miniszteri főtanácsosként Pásztor Sándor is, akitől tájékoztatást kaptunk a román oldalon készülő projektekről és a megvalósuló uszadék leszedő szelvényekről. A magyar delegációt Kovács Péter kormány meghatalmazott vezette.

A találkozón összegzésre került a Vízgazdálkodási, a Vízhőszigetelési és az Ár- és Belvízvédekezési Albizottságok munkája.

A találkozó résztvevői mindkét fél részéről

A Bizottság áttekintette a hatályos Szabályzatok felülvizsgálatának helyzetét, és valamennyi esetben elfogadta a Szabályzatok és mellékletek módosítási javaslatait.

Az Ülésszak napirendjén szerepelt a Felek közötti együttműködés áttekintése is, és tájékoztató összeállítás a Magyar-Román Vízügyi Bizottság XXXIII. Ülésszakán aláírt Jegyzőkönyvben (Debrecenben, 2022. augusztus 4.) foglalt határozatok teljesítéséről.

A találkozó alkalmával a román Fél tájékoztatta a magyar Felet a kommunális hulladékok eltávolításának céljából épülő szelvények állapotáról, a Körösök Vízugyújtó-gazdál-

kodási Igazgatóság területére eső helyszínekhez kapcsolódóan elkezdődött kivitelezési munkákról. (Ér folyó, Jankafalva (Ianca) település, Bihar megye, Berettyó folyó, Berettyószéplak (Suplacul de Barcau) település, Bihar megye, Fekete-Körös folyó, Tenke (Tinca) település, Bihar megye)

A Szamos-Tisza Vízugyújtó-gazdálkodási Igazgatóság területére eső helyszínekkel kapcsolatban (Szamos folyó, Babasesti település, Szatmár megye, Nagy-Szamos folyó, a Mikeházi (Mica) gát fölött, Kolozs megye, Lápos folyó, a Koltókatalini (Catalina) gát fölött, Máramaros megye, Nagy-Szamos folyó, Bethlen (Beclean) város, Beclenut-i gát

fölött, Beszterce-Naszód megye) az eszközbeszerzési folyamatok és a munkálatok kiírásai elindultak. A későbbiekben a feladatok elvégzésének előrehaladásáról további tájékoztatást kapunk a román Fél-től.

A küldöttségeknek lehetősége volt a második napon, terepszemlén megtekinteni a Zetelaki víztározót, valamint a Gagy-patak völgyfőjében a Firtos-tető nyugati lábánál fekvő Énlakán (a hagyomány szerint az itt letelepedett Jenő vezérről először Jenőlaka volt a neve) található mesterségek múzeumát és a vallási élet valamikori központját alakító unitárius templomot.

Aki a kihívásokat inspirációként éli meg _____

Interjú Szinku István Pro Aqua díjas kitüntetéssel

Nádasi Zoltán múzeumi ügyintéző

A Magyar Hidrológiai Társaság (MHT) 1976-ban alapította a Pro Aqua emlékérmét. Ezt a kiemelkedő szakmai, és/vagy szervezői tevékenységért szokták adományozni. Az idei évben ebben részesült **Szinku István, a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (FETIVIZIG) Vízrendezési és Öntözési Osztályának vízrendezési referense** is. A díjat az MHT tisztújító közgyűlésén adták át 2023. május 23.-án, a Nemzeti Közszerzők Egyesülete Széchenyi Dísztermében, Budapesten.

- Az, hogy valaki ilyen fiatalon megkapja ezt az elismerést, elég ritka dolog. Mióta is vagy tagja az MHT-nak?

2017-ben léptem be a szervezetbe, s azóta rendszeresen részt veszek a szakmai rendezvényein. Amikor megtudtam, hogy megkapom ezt a díjat, furcsa érzések kavargtak bennem. Nagyon nagy megtiszteltetés. Rögtön éreztem, hogy ennek a kitüntetésnek súlya van, és nem csak fizikai értelemben... Megmondom őszintén, meglepődtem már akkor, amikor arról értesültem, hogy egyáltalán felterjesztenek erre a kitüntetésre. És ezúton is szeretném megköszönni a felterjesztést és természetesen magát a kitüntetést is.

Szinku István átveszi a kitüntetését Dr. Szilávik Lajos elnöktől

- Hogyan kerültél kapcsolatba az MHT-val?

Amikor Kisvárdán dolgoztam még a Szakasz mérnökségen, akkor volt lehetőség MHT-s rendezvényekre bejelentkezni, és elmenni. Az előadó ülések mellett a kirándulások is nagyon jók voltak. Például meghatározó élmény volt számomra a Fehér-Tisza és a Fekete-Tisza találkozása Ra-

hónál, Kárpátalján. Nagyon tetszett még a Szörényvár melletti Traianus Hídnál tett látogatásunk is.

Az MHT kapcsán még fontos, hogy az előadó üléseken meghallgattam mások előadásait. De volt alkalmam tavaly december elején Baján, a Nemzeti Közszerzők Egyesülete (NKE) Víz Tudományi Karán megrendezett

XXVII. Ifjúsági Napok rendezvényen az aszályról, annak kialakulásáról és a FETIVIZIG működési területén végzett vízhiány elleni védekezésről tartanom egy előadást, az is egy érdekes élmény volt.

- De kezdjük az elején, hol születél, mikor?

1984. április elsején „volt szerencsém megszületni”. Mark Twain (amerikai író, újságíró, humorista) azt mondta erről a napról, hogy ez az a nap, amikor eszünkbe jut, hogy milyenek vagyunk az év többi 364 napján... Kisvárdán születtem, de alapvetően záhonyi gyerek vagyok. Az általános iskolát Záhonyban végeztem, a középiskolát pedig Nyíregyházán, a Vásárhelyi Pál Építőipari és Környezetvédelmi-Vízügyi Szakközépiskolában, közismert néven az ÉVISZ-ben. Itt érettségiztem 2002-ben, majd ugyanitt 2003-ban környezetvédelmi-vízgazdálkodási technikus oklevelet szereztem. Az iskolai évek után Záhonyban helyezkedtem el, a Záhony Város Fejlődéséért Alapítványnál voltam projekt-koordinátor, többek között pályázatírás, projektmenedzsment tartozott a feladataim közé.

- Mikor kerültél a vízügyhöz?

Egyszer csak jött egy lehetőség, hogy elhelyezkedhetek a vízügyes szakmán belül. Kisvárdáról kerestek meg, hogy geodéziai mérések elvégzésére szeretnének szakembert felvenni, és én technikusként erre alkalmas lehetek. A geodéziát mindig is szerettem, ezért nagyon örültem ennek a lehetőségnek. A vízügyi szolgálatba 2014. október elsején léptem. A Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Felsőszabolcsi Szakmérnökségen kezdtem a pályafutásomat műszaki ügyintézőként, majd területi műszaki referens lettem.

Munka mellett, az igazgatóság támogatásával 2015-ben kezdtem el a Szent István Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Karán az építőmérnöki szakon tanulmányaimat, és szereztem alapfokú (Bsc) oklevelet 2019-ben.

- Mennyire volt ez így munka mellett megterhelő?

Meglehetősen, de egyébként nagyon szerettem, és tudtam is csinálni, tehát sikeres voltam ott, jeles eredménnyel végeztem. Közben Kisvárdán tevékenykedtem a szakmérnökségen. Ott, ahogy odakerültem, rögtön elkezdtem a geodéziával foglalkozni. Sikerült egy működőképes rendszert kialakítani, ami a mai napig még mindig működik. Ahogy haladtunk előre az időben, kezdtek bővülni a feladataim is. Adta magát, hogy jöjjön a projekt menedzsment is, illetve a

projektek előkészítése, pályázatírás. Ebben a témakörben ki is emelnék egy projektet az aktualitása miatt, a Tiszaberceli Műemlék Szivattyútelepnek a felújításának az előkészítésében is részt vettem. Ez azért érdekes, mert ennek a kivitelezése most zajlik. Megszerettem nagyon a Műemlék Szivattyútelepet a történelme és a különleges adottságai miatt és így a diplomamunkámat is erről írtam. A szivattyútelep környezetéről, a szivattyú gépháznak a rekonstrukciójáról, aláalapozásának a megtervezéséről szolt a diplomamunkám.

A szakaszmérnökségen végeztem tovább az addigi feladataimat, amikben volt megint egy kis változás, a geodéziai mérések feldolgozására kezdtem specializálódni. Az AutoCAD Civil 3D szoftverben a geodéziai mérések feldolgozásáról készítettem egy tanulmányt, amivel az volt a célunk, hogy a kollégák is tudják elvégezni ezeket a feladatokat, és legyen a kezükben egy olyan útmutató, ami ehhez segítséget tud nyújtani.

Közben én már szemezgettem a térinformatikával, a térinformatikai szoftverekkel, mert ebben láttam fejlődési lehetőséget. Igazából azt céloztam meg, hogy én is inkább elmozduljak ebbe az irányba.

- Mikor kerültél Nyíregyházára, a FETIVIZIG Központjába?

Egy éve, 2022. június 1.-től dolgozom a Vízrendezési és Öntözési Osztály vízrendezési referens munkakörében.

- Akkor Te tulajdonképpen egy éve nyíregyházi lakos vagy?

Igen, és itt megint az igazgatóság segített tulajdonképpen, ugyanis kaptam szolgálati lakást közel, a Báthori utcában. Itt nem nagyon lehet eltévedni a lakás és a munkahely között... Nyíregyházát pedig már megszerettem az ÉVISZ-es éveim alatt, sok minden köt ide.

- Hogy érezted magad itt az elmúlt egy évben a munkahelyen?

Nagyon jól, elsősorban azért, mert tudok specializálódni erre a szakterületre és lehetőségem van azt kutatni, hogy a térinformatikai szoftvereket hogyan tudjuk a vízgazdálkodásban a lehető leghatékonyabban kihasználni.

- Ha jól tudom, Te tartottál egy előadás-sorozatot a témában.

Igen, a közelmúltban zajlott ez a három napos térinformatikai oktatás, és mondhatom, hogy igazán jól sikerült. Próbáltam logikusan felépíteni és úgy kialakítani az egészet, hogy legyen gyakorlati haszna és legyen valami jelentősége. A visszajelzésekből egyértelműen arra lehet következtetni, hogy így valósult meg.

- Kik voltak a célcsoportok, akiknek tartottad?

A műszaki területen dolgozó kollégák, de nem csak osztály szinten, hanem az egész igazgatóságról. Azóta már lenne igény arra, hogy még egyszer megtartsam másoknak is. Fontos ez a dolog, mert ez olyan szakterület, ami dinamikusan fejlődik, és ezzel szerettem meg kell próbálni lépést tartani.

- Mennyire nehéz ezt megtanulni, legalább felhasználói szinten?

Én azt szoktam mondani, hogy nem nehéz, de azt, hogy valójában mennyire nehéz, azt a kollégáktól kellene inkább megkérdezni... Egyébként egy apróság van talán, ami kicsit megnehezíti, az, hogy angol nyelvű a program. De ezt megpróbáltuk áthidalni például az oktatáson is, hogy amit mondtam, azt írtam ki nagyban a kijelzőre, és akkor így követhető volt a dolog.

- Milyen korábbi vízügyes kötődésed van egyébként?

Annyi, hogy Záhonyban a Tisza mellett nőttem fel, innen ered a víz szeretete, annak kincsként való kezelése. Még az is egy érdekes kapcsolódási pont, hogy a nagyszüleim Tiszaszalkán éltek, és én most pont a 07.07-es árvízvédelmi szakaszon vagyok szakaszvédelem vezető helyettes. Ez éppen pont nem véletlen...

- Mit csinálsz szívesen a szabadidőben?

Bár sokan ezt talán elcsépeletnek tartják, az olvasást. Ez főleg „papíralapon” történik, de az elektronikus könyvolvasót is rendkívül hasznos eszköznek tartom. A történelmi könyveket kedvelem a legjobban, de mindenevő vagyok, ahogy mondani szokás.

Sakkozni is szeretek. Nem vagyok különösebben erős játékos, de játszok online és táblánál is, valamint követem a nagyobb sakkversenyeket.

A sportot szeretem nézni is, úzni is. Amit csinálni szeretek, azok közül leginkább az úszást emelném ki. Szívesen művelem még a kosárlabdát is. Sajnos mostanában inkább a nézésben jeleskedem, nem a teljesítésben...

A sportban és az emberi kapcsolataimban egyaránt mindig az együttműködésre törekszem, és a kihívásokat nem teherként, hanem inspirációként élem meg.

A Pro Aqua díjhoz az egész kollektíva nevében ezúton is gratulálunk, és további eredményes munkát kívánunk!

Továbbképzések az igazgatóságon

Luczáné Madai Zsuzsanna oktatási-képzési referens

Az újabb négy éves továbbképzési időszakból ez évben már a második ciklust kezdte meg, a képzésre kötelezett dolgozók többsége.

Április 11.– június 9. közötti időszakban a kollégák elvégezték az e-learning képzéseket, és gyűjtötték a pontokat. A tananyagok között szerepelt két kötelező IT képzés is, melyet nem csak a képzésre kötelezetteknek kellett elvégezni, hanem a továbbképzésben nem résztvevő azon munkatársaknak is, akik számítógép előtt dolgoznak.

A tavalyi évhez hasonlóan műszaki irányítóink 2 napos oktatáson vettek részt április és május hónapban a Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorlópályán, Szolnokon. Kollégáink a DDVIZIG és a KÖTIVIZIG órsemélyzetének, valamint az OVF dolgozóinak a munkáját irányították.

Május hónapban 2 fő vízrajzos kolléga 1 napos oktatás keretén belül bővíthette tudását.

Mobilgát összeszerelését végzik a kollégák

Június második hetén 3 napos térinformatikai képzést tartottunk 18 fő részére. Az oktatás során elsajátították a résztvevők a térinformatikai elemek összetevőit, felhasználását. Megismerték a vízügyi adatbázist, gyakorlati feladatokat végeztek az oktató segítségével.

Idén is ellátogatott Szolnokra 30 fő órsemélyzetünk az árvízvédelmi gyakorlópályára, ahol 2 napig ismereteiket bővítették. Munkájukat a gyulai kollégák irányították a szombathelyi oktatók segítségével.

SZEMÉLYI HÍREK

Luczáné Madai Zsuzsanna oktatási-képzési referens

Új közalkalmazotti munkatárs:

- **Kicsák László** *árvízvédelmi referens* (Szatmári Szakasztechnikus)

Közalkalmazotti munkaviszonya megszűnt:

- **Bogár Imre** *szivattyútelep-kezelő* (Felsőszabolcsi Szakasztechnikus)
- **Buzási Gabriella** *közfoglalkoztatási ügyintéző* (Szatmári Szakasztechnikus)
- **Szolanics Roland** *szakágazati vezető* (Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály)
- **Uray Boglárka** *vízrajzi ügyintéző* (Vízrajzi és Adattári Osztály)

Közalkalmazotti munkaviszonya nyugdíjazás miatt megszűnt:

- **Gergely Emil** *hajóvezető* (Folyamos Szakasz mérnökség)
- **Horváth Károly** *szereelőipari szakmunkás* (Nyíri Szakasz mérnökség)
- **Veres András** *szivattyútelep-kezelő* (Felsőszabolcsi Szakasz mérnökség)
- **Zeke Rudolf** *hajóvezető* (Folyamos Szakasz mérnökség)

GYÁSZHÍREK

Az elmúlt időszakban végső búcsút vettünk

Budai Sándor *nyugállományú igazgatási referens* (élt 67 évet),
Dicső László *nyugállományú szereelőipari szakmunkás* (élt 65 évet),
Fekete Sándor *gát- és csatornaőr* (élt 59 évet),
Olajos József *nyugállományú csatornaőr* (élt 65 évet),
Scholtz Andor *nyugállományú csoportirányító* (élt 68 évet).
 Emléküket kegyelettel és tisztelettel megőrizzük.

Gratulálunk... Gratulálunk... Gratulálunk...**Elismerések Víz Világnapján**

Március 22. a Víz Világnapja. Az ünneplés mellett idén is elismerést vehettek át igazgatóságunk azon dolgozói, akik tartósan kiemelkedő szakmai tevékenységet végeznek. A Belügyminisztérium központi épületében 2023. március 22-én Dr. Felkai László közigazgatási államtitkártól és Láng István főigazgatótól - igazgató úr javaslatára - valamennyi szakasz mérnökségünk egy-egy munkatársa részesült kitüntetésben:

Gere Csaba a Szatmári Szakasz mérnökség területi felügyelője kiemelkedő szakmai teljesítményéért *Miniszteri Elismerő Oklevélben* részesült.

Kollégánk a vízügyi szolgálatot 2006-ban kezdte, kezdetben ügyintézői, majd 2012-ben területi felügyelői kinevezést kapott, mely munkakört a mai napig ellát. Munkája során irányítja a Szamos-Túr közötti térség vízgazdálkodási létesítményeinek - 46 km elsőrendű árvízvédelmi töltés, 342 km belvízcsatorna, vízhasznosítási létesítmények, magasépítmények - üzemeltetését, fenntartását. Ehhez kapcsolódva a gát- és csatornaőrök, gépészeti dolgozók munkáját hangolja össze, felügyeli. Közmunkaprogram keretében a közfoglalkoztatottak munkavégzését koordinálja. Napi feladatait képezi a pályázatok szakmai előkészítése, és lebonyolítása is.

Dávid Zoltán a Nyíri Szakasz mérnökség szakasz mérnök helyettese a vízügyi ágazatban több, mint 45 éve végzett példaadó szakmai tevékenysége elismerésül *Kvassay Jenő Emlékérem miniszteri elismerésben* részesült.

Munkatársunk még pályakezdőként a Műszaki Tervezési Osztályon szerkesztő gyakornoki munkakörben kezdte meg a vízügyi szolgálatot 1977. szeptember elsején. 1985-ben áthelyezték és kinevezték a vásárosnaményi székhelyű Folyószabályozási Üzem vezetőjévé. 1990-1994. között a Mélyépítő Üzem üzemvezetői munkakörét látta el. 1994 nyarán a Vízkárelhárítási Osztályra került árvízvédelmi ügyintézőnek. 1997-ben az I. sz. Szakasz mérnökség dolgozója lett, felügyelői munkakört látott el. Hét év területi munka után az Árvízvédelmi és

A kitüntetettek Bodnár Gáspár igazgatóval (balról jobbra): Váradi Viktor, Kelemen József, Dávid Zoltán és Gere Csaba

Folyószabályozási Osztályon kapott kinevezést osztályvezető-helyettesi munkakörbe. 2012. októbertől a Nyíri Szakasz mérnökség szakasz mérnök-helyettesi munkakörben tevékenykedik. A hosszú vízügyi szolgálat alatt megszerzett széleskörű szakmai és területi ismeretei lehetővé teszik a szakterületi feladatok magas színvonalú, gazdaságos megoldását és ellátását.

Váradi Viktor a Folyamos Szakasz mérnökség gépészeti referense az „Év Vízügyi Dolgozója” kitüntetést vehetett át a vízügyes szakmai feladatok iránt tanúsított fáradhatatlan, magas szinten végzett munkájáért. 2015-ben hajózási felelős munkakörben kezdte meg pályafutását az igazgatóság Folyamos Szakasz mérnökségén. Elsősorban folyószabályozási, hajózási feladatok végrehajtásával foglalkozott. 2018-tól gépészeti referensként látja el a mindennapi feladatait. Munkája során végzi a fenntartó gépek, gépjárművek üzemeltetését, karbantartását. Közreműködésével az igazgatóság úszólétesítményeinél jelentős fejlesztés valósult

meg. Legutóbb 2022. évben a Tiszalöki duzzasztómű hajószilip alvízi oldalon, vízről történő mederkotrás kivitelezési munkáját szervezte meg. Az igazgatóságnál eltöltött ideje alatt munkája jellegéből adódóan részletesen megismerte az igazgatóság működési területét, vízgazdálkodási és hajózási tevékenységét.

Kelemen József a Felsőszabolcsi Szakasz mérnökség gát- és csatornaóra *Főigazgatói tárgyjutalom* (festmény) elismerésben részesült kiváló szakmai teljesítménye alapján. Vízügyi szolgálatát kinevezettként több mint 20 éve kezdte meg igazgatóságunk Felsőszabolcsi Szakasz-

mérnökségén tovább folytatva ezzel édesapja „vízügyes örökségét”. A 21-es felügyelőségen látja el a csatornaóri feladatokat. Közel 42 km-nyi csatorna felett őrködik, 3 db műtárgy is a felügyelete alá tartozik. Hatékonyan irányítja a közfoglalkoztatottak munkavégzését. Alapfeladatai mellett gépkezelői feladatokat is ellát, valamint közreműködik a felügyelőség fenntartó gépeinek javításában is. Munkáját mindig magas színvonalon, szakmai igényességgel végzi. Példamutató hozzáállásával jelentősen hozzájárul az igazgatóság sikeres munkájához.

Elismerés Tűzoltók Napján

1991. óta május 4.-e Szent Flórián, a tűzoltók védőszentjének ünnepe, mely egyben a Tűzoltók Napja. A legenda szerint az erődben, ahol parancsnokként szolgált, tűzvész pusztított, amit sikerült megfékeznie. Ezzel a hőstettével példát mutatott a mai lánglovagoknak, akik szintén másokért kockáztatják életüket a veszélyes beavatkozásokban. Ez évben is ünnepélyes állománygyűlésen emlékeztek meg Szent Flórián, a tüzes mesterségek védőszentjének napjáról a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságán 2023. május 3-án Budapesten.

A központi tűzoltónapi ünnepségen az ünnepi beszéd és műsor elhangzását követően az elismerések átadása

alkalmával nem csak a főigazgatóság és a vármegyei katasztrófavédelmi igazgatóságok munkatársai részesülhettek kitüntetésekben, jutalmakban.

Többek között a katasztrófavédelem területén önkéntesen végzett kiemelkedő tevékenysége elismeréseként a Katasztrófavédelem Önkéntes Támogatásáért Emlékérmet vehetett át igazgatóságunk első számú vezetője, **Bodnár Gáspár** igazgató úr is. Az elismeréssel járó oklevelet és érmet dr. Góra Zoltán tűzoltó altábornagy, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója adta át részére.

10 éve volt a nagy dunai árvíz

Dajka István osztályvezető

Sokan emlékszünk a 2013. március közepén térségünkben kialakult szélsőséges időjárásra, amikor a viharos, fagyos északi széllel jött ónos eső majd havazás tette járhatatlanná útjainkat, és okozott több napos áramszünetet. A meteorológusok szerint a télies tavaszért is az a meridionális áramlási típus okolható, amely olyan időjárási helyzetet idézett elő, hogy az Alpok felett kialakult ciklon május 30. és június 3. között a Duna hegyvidéki vízgyűjtőjén területi átlagban 130-140 mm csapadékot hozott. Ennek következtében a Dunán levonuló árhullám Bajáig rekordmagas vízállásokkal tetőzött. Passaunál 208 cm-rel (!), Pozsonynál 46 cm-rel haladta meg az észlelések kezdete óta mért legnagyobb vízállást a folyó.

Bevédett Duna part a visegrádi kikötőben

Vízmérce		LNV (cm)	Készültségi fokozat			Tetőzés		Δh
neve	szelvénye		I. fok	II. fok	III. fok	értéke (cm)	időpontja	
Nagybajcs	1801,00	872	470	540	610	907	2013. 06. 07.	+35
Komárom	1768,30	802	500	620	680	845	2013. 06. 08.	+43
Esztergom	1718,50	771	500	600	650	813	2013. 06. 09.	+42
Nagymaros	1694,60	714	520	620	670	751	2013. 06. 09.	+37
Budapest	1646,50	860	620	700	800	891	2013. 06. 09.	+31
Adony	1597,80	739	550	650	700	766	2013. 06. 10.	+27
Tass	1586,20	888	750	850	880	908	2013. 06. 10.	+20
Dunaföldvár	1560,60	703	600	750	850	721	2013. 06. 11.	+18
Paks	1531,30	872	650	800	900	891	2013. 06. 11.	+19
Baja	1478,70	976	700	800	900	989	2013. 06. 12.	+13
Mohács	1446,90	984	700	850	900	964	2013. 06. 13.	-20

A Duna rekodrdmagas vízállása számokban

Június 3-án az Országos Műszaki Irányító Törzs az ország összes vízügyi igazgatóságát mozgósította. A Kormány veszélyhelyzetet rendelt el az érintett megyékben, hiszen egy ilyen árvíz kivédéséhez az egész ország, minden bevethető szervezet (rendvédelmi szervek, Honvédség) és közérő összefogására szükség volt. A dunai árvízvédekezésben június 3. és június 16. között a FETIVIZIG személyi állományából Győrújfalutól Mohácsig 179 fő vett részt. Többen ott voltak a korábbi nagy dunai árvíznél is 2002. augusztusban vagy a 2006. áprilisban. Ezen kívül 19 fő itthon maradván, a FETIVIZIG Árvízvédelmi Törzsben szolgálva nyújtott hatékony segítséget, vagyis védekező erőket és védelmi anyagot irányított az OMIT utasítása szerint a dunai igazgatóságoknak. A 13 nap alatt összesen 14 alkalommal érkezett kérés és történt átvezénylés a FETIVIZIG állományából az ÉDUVIZIG, a KDV-VIZIG, a KDT-VIZIG és az OMIT védekező erőikhez. Az árvízi védekezéshez szinte a teljes homokzsák készletünkre (765.000 db) szükség volt, ezen kívül 40.000 fáklyát, 4,0 km-nyi vonalvilágítást, 130 db big-bag emelőkötelet és 200 fm flexibilis nyomócsövet is szállítottunk a Duna menti védvonalakra. Igen sokféle árvízvédekezési szituációval találkozhattak a védekezők, amely során sokszor a leleményességükön – és az időben a helyszínre szervezett védekező erőn – múlt a siker. A Mosoni-Duna mentén hosszú szakaszokon kellett a töltést magasítani, vagy megtámasztani, vagy hullámverés

elleni, vagy buzgár elleni védművet kiépíteni. Itt a legnehezebb feladatot egy fejlesztés alatt lévő, lehumuszolt 5 km-es töltésszakasz megtartása jelentett, ahol az előbb felsorolt védekezési módszerek mindegyikét alkalmazni kellett minden létező erőforrás bevonásával.

A védekezés a tapasztalatok (amelyből volt bőven) kiértékelésével fejeződött be. Például árvíz idején bebizonyosodott, hogy a magaspartokon, a nyílt ártereken – ahol a települések feladata az árvíz elleni védekezés – az önkormányzatok eltérő felkészültségűek,

Kiépített ideiglenes védműrendszer Leányfaluban, a Kemping utcában

Elsősorban az ÉDUVIZIG és a KDV-VIZIG területén volt jellemző a magasparti és a települési védekezés, amely a legbonyolultabb feladatok közé tartozott. A Szentendrei-szigeten sem volt elegendő csak a meglévő töltést megerősíteni, az ár váratlan támadása a magasparton csak nehezen volt kivédhető. Bátán a löszös talajjal gyűlt meg a védelem baja.

védelmi terveik nem használhatók, ezért 2015-ben a vízügyi igazgatóságok minden településnek elkészítették az árvízvédekezési tervét. Az árvízszintek emelkednek, ezért felül kell vizsgálni a mértékadó árvízszinteket és nagyobb hangsúlyt kell helyezni a nagyvízi meder rendezésére. Azóta mindkettő megtörtént, bár a nagyvízi mederkezelési tervek jogszabályi kihirdetésére még

várni kell. Az árvízvédelmi rendszer fejlesztésében is történt előrelépés. Az árvíz alatt a védvonalon irányítók nehezen jutottak hozzá a legfrissebb információkhoz (pl. vízállás, távmondatok). Azóta az okoseszközök és a mobilinternet használata általánossá vált. A korszerű geodéziai műszerek (GPS) nélkülözhetetlenek voltak az ideiglenes töltések kiépítési szintjének kitűzésénél. A védelmi nyilvántartási tervek korszerűsítési igénye (digitalizálás, okoseszközön való elérhetőség) is felmerült. A munkavégzés a tapasztalt kollégákkal sokkal hatékonyabb volt, ezért fontosnak tartjuk a fiatal munkatársak védekezésbe történő bevonását már alacsonyabb védelmi fokozatban is, hiszen a tapasztalatszerzésen sok múlhat egy nagy védekezés során. A társszervekkel (vizig-ek, katasztrófavédelem, rendőrség, települések, védelmi bizottság) az együttműködés jó volt, amit a jövőben fenn kell tartani.

Védekezés magassághiány ellen a 02.07. sz. árvízvédelmi szakaszon

A 2013. évi nagy dunai árvíz elleni védekezésben résztvevők egy életre szóló tapasztalatot szereztek. Szükség is van erre, hiszen közeledik a

következő rendkívüli árvíz. Azt még nem tudjuk pontosan, hogy mikor, de az biztos, hogy minden egyes nappal egyre közelebb vagyunk hozzá.

MHT hírek

Szikora Julianna MHT területi szervezet titkára

Nőnap és húsvét alkalmából elektronikus felületen köszöntöttük az MHT egyéni tagokat.

Lehetőséget biztosítottunk, hogy ugyancsak elektronikus úton másik tagszervezet által tartott "Aszály monitoringja és elemzése" című előadáshoz csatlakozzanak az érdeklődők. A vízügyi igazgatóság nyíregyházi székházában 10 fő nézte végig jó hangulatban a hibrid előadást.

„60 éves a vízügyi felsőoktatási képzés Baján” címmel hirdették meg 2023. március 17-ére egy nagyszabású programot, melyen a Magyar Hidrológiai Társaság Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Területi Szervezete elnöke és titkára vett részt Baján. Az eseményen előadások hangzottak el az iskola életét bemutatva, majd létesítmények ünnepélyes átadása történt, melyet dr. Szlávik Lajos könyvbemutatója követett.

A Magyar Hidrológiai Társaság Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Területi Szervezete a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatósággal közösen tartotta a 2023. évi Vízügyi Igazgatóság közösen tartotta a 2023. évi Vízügyi Igazgatóság rendezvényét. Immár hagyományos módon a nyíregyházi Vármegyháza Bessenyei Nagytermében gyűltek össze a részt vevők 2023. március 23-án. Idei év motója volt: Változtass most! Román István a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal főispánja, majd Seszták Oszkár a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Közgyűlés elnöke köszöntötte az eseményre érkezetteket. A nagyszámú érdeklődő előadást hallhatott az éghajlat változás hazai folyóinkra gyakorolt hatásáról az Eötvös Lóránd Tudományegyetem professzor asszonyától Dr. Bartholy Judittól, az MTA doktorától. Szabó János Adolf hidroinformatikai kutató, szakértő „A jövő hatékony vízgazdálkodásának megteremtése most van a kezünkben,” címmel

tartotta meg előadását. Mindkét előadás megerősítette, hogy változik időjárásunk, s tehetnénk ellene, de ehhez összefogás, gondolkodásban, hozzáállásban történő változás szükséges, illetve fel kell készülnünk a változás hatásaira.

Az előadások után Kató Sándor a területi MHT Elnöke adta át a tárgyi jutalmakat a középiskolások körében meghirdetett, a vízvilágnapi szlogenhez kapcsolódó pályázat nyerteseinek.

Áprilisi 20-án „Az árvízi előrejelzés pontosítási lehetőségei a Felső-Tiszán” címmel tartottunk előadó ülést. Lucza Zoltán FETIVIZIG osztályvezetőtől „Az előrejelző rendszer fejlesztésének fontossága a Felső-Tiszán” címmel hallhattunk előadást, melyet sok érdekes képpel tett szemléletessé. Őt követte Molnár László meteorológus, aki az AROME csapadék előre jelzőről és megbízhatóságáról tartott tájékoztatót.

A Magyar Hidrológiai Társaság Tisztújító közgyűlése Budapesten

Bemutatta a program felépítését, alkalmazási lehetőségeit, illetve beszámolt felfedezéséről, mely a föld légkörének megfigyelésével kapcsolatos. Az előadáshoz kapcsolódott Fülöp Andrea meteorológus tájékoztatása a meteorológiával kapcsolatos jogszabályi környezetről – meglepő dolgokat tudtunk meg. A programot a jól ismert, az MHT helyi szervezetnél már többször részt vevő hidroinformatikai kutató Szabó János Adolf fejezte be előadásával. Összehasonlította az AROME és az ECMWF előrejel-

zéseket. Bemutatta a DIWA-HFMS hidrogeológiai előrejelzéseket, hogy milyen fejlesztések történtek legutóbb. A program végén kérdést tehettek fel, s kaptak részletes magyarázatot a jelenlévők.

Májusban sok minden történt. A hónap elején elnökségi ülés volt, melyen Bodnár Gáspár igazgató úr vett részt, mint az MHT vezetőségi tagja. Igazgató úr lemondott a lehetőségről, hogy továbbiakban is az országos szervezet vezetőségében részt vegyen.

Május 09-én Bogárdi János tiszteleti tagságának székfoglaló előadásán vettünk részt, melyről bővebben olvashatnak a kiadványban.

A hónap második felében, 23.-án 6 fő részt vételével az MHT Tisztújító Közgyűlésén vettünk részt Budapesten a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Széchenyi Dísztermében. A közgyűlésen az elnöki megnyitó és az elmúlt időszak halottairól történt megemlékezést követően (akik között sajnós többen szervezetünk tagjai is) külön programként megkoszorúztuk Kvassay Jenő mellsobrát az épületben. Beszámolók hangzottak el a Társaság és Bizottságai vezetőitől, melyet követően kitüntetések átadása történt. Örömmel gratuláltunk Lőrincz Károly és Szinku István tagtársainknak a Pro Aqua emlékérem adományozásához. A program befejezésekként a lemondott korábbi vezetőség helyett a Jelölő Bizottság javaslatát követően szavaztunk az új vezetőségre. Dr. Szlávik Lajos lemondását követően társelnökséget vezettek be. Somlyódi Balázs és dr. Váradai József látják el ezután az elnökségi feladatokat. Ez úton is gratulálunk dr. Czeglédi László gazdasági igazgató-helyettes úrnak is a Felügyelő Bizottságba történő megválasztásához.

Szakszervezeti hírek

Sárosi Adrienn alelnök - Nagy István Zsolt szervező titkár

A Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Szakszervezete tevékenyen zárta az elmúlt negyedévet. Miután az állomány jelentős része elfogadhatatlannak tartotta a „cafetéria” néven ismert béren kívüli juttatás összegének csökkentését és differenciálását, mindent megtettünk annak érdekében országos szinten is, hogy a dolgozók május hónapban változatlanul megkapják SZÉP Kártyáikra a bruttó 100.000 Ft összegű juttatást.

Az elmúlt időszak a Szakszervezet életében a 2023. évre vonatkozó tervek meghatározása mellett a

jogszabályokban előírt beszámolási és jelentéstételi kötelezettségek teljesítéséről is szólt. 2023. április 28. napján Elnökségi ülést, 2023. május 23. napján pedig Küldöttgyűlést tartottunk. Utóbbi alkalmával személyi változások következtek be, ugyanis a Küldöttgyűlés döntése értelmében a Szakszervezet új gazdasági alelnöke Boros Enikő lett. Kertész Piroska volt gazdasági alelnök lelkiismeretesen, legjobb tudása szerint 2020. október 22. napjától töltötte be a tisztségét, amit ezúton is köszönünk neki. Személyüket illetően a változásbejegyzés folyamatban van. Benyújtásra kerül-

tek a társasági adót, a helyi iparüzési adót érintő bevallások, valamint az Országos Bírósági Hivatalnál letétbe helyezett gazdasági beszámoló, továbbá a Központi Statisztikai Hivatal részére a civil és egyéb nonprofit szervezetek 2022. évi tevékenységéről szóló statisztikai jelentés.

A tavalyi évben megalakult országos szintű, az OVF vezetésével működő munkacsoport, melynek legfőbb célja a vízügyi ágazat személyi állományát érintő legfontosabb szakmai és anyagi kérdések jogi szempontú rendezése. A team a hosszútávú megol-

dás érdekében egy törvényjavaslat elkészítésén dolgozik, felismerve azt, hogy az ágazatban felmerülő problémák jelentős része végső soron csak jogszabályváltozással lenne megoldható. A jövőre nézve a legfontosabb feladatunk, hogy az igazgatósággal és a KÖVIOSZ tagságával együttműködve, szükség esetén külső szakértők bevonásával részt vegyünk a jogszabálytervezet véglegesítésében. Emellett figyelmet fordítunk és lehetőségeinkhez mérten igyekszünk megoldást találni a helyi szinten felmerülő problémákra, melyekkel hozzánk fordulnak a kollégák. A fent részletezett kötelezettségeink

erősíteni kívántuk az egységek közötti személyes kapcsolatokat is.

A kirándulás első állomása a Pálházától néhány km-re található Kőkapu volt, ahol egy rövid erdei séta után csapatunk a helyi erdei kisvasút állomására igyekezett, majd a beguruló kétkocsis szerelvényt teljesen megtöltve Pálházát vette célba. A körülbelül 40 perces erdei vonatkozás után autóbusszal közelítettük meg Füzér várát. A várhegy tövében található parkolóból egy rövid, de intenzív séttával sikeresen bevettük a várat, ahol aztán egy rendkívül érdekes tárlatvezetés keretében végigjártuk a szinte

játékot büszkén teljesítve mindenki egy füzéri emléktárggyal indulhatott tovább a következő állomásra, amely a füzérradványi Károlyi-kastély volt. A kastély parkjában hatalmas platán fák között és halastó mellett sétáltunk egy nagyot mielőtt ismét buszra szálltunk, hogy a hosszú nap után megérdemelt vacsorát a Sátoralja-újhely mellett található Smaragd-völgy Pihenőparkban költsük el. A legbátrabbak még a park medvéjével is megküzdöttek, de aki egy kis vacsora utáni levezetésre vágyott, az sem maradt tétlen, hiszen itt is volt lehetőség egy kisebb sétára a szemet gyönyörködtető park területén.

Pálháza és Kőkapu között utazás erdei kisvasúttal

teljesítése, valamint az érdekvédelem és az érdekképviselet mellett a dolgozói közösség építésén is munkálkodtunk, ugyanis 2023. június 07. napján – egy rég várt - kirándulást szerveztünk a Zempléni-hegységbe. A változatos programokkal teletűzdelt, egész napos esemény célja kettős volt, hiszen a rekreáció mellett

teljes egészében felújított épületeket. A tárlatvezetés után még gyönyörködtünk a kilátásban, mely a panoráma teraszon tárult elénk.

A várban visszautaztunk az időben és egy kicsit újra gyerekeknek éreztük magunkat, hiszen egy izgalmas pecsétgyűjtésben is részt vettünk. A

A hosszú nap végén, még a hazaúton sem fogyott el a társaság jókedve. Többen már egy következő kirándulás ötletelésébe kezdtek, ami azt jelzi, hogy van igény az ilyen közös élményekre is. Köszönjük az igazgatóság és a kollégák támogató hozzáállását ahhoz, hogy hosszú idő után ismét megszervezésre kerülhetett egy ilyen kirándulás és reméljük, hogy máskor is lesz még alkalmunk együtt tölteni egy-egy hasonló rekreációs napot.

Igyekszünk a jövőben is egységesen, tisztességesen ellátni feladatainkat, képviselni a dolgozók érdekeit területi és országos szinten egyaránt. Aki ebben a nemes feladatban szívesen közreműködne és szeretne egy összetartó közösség tevékeny tagja lenni, azt szívesen fogadjuk tagjaink sorában.

Az előttünk álló nyárra mindenkinek jó pihenést, kellemes és tartalmas kapcsolódást kívánunk!

Kedvcsináló Prof. Bogárdi János

„VÍZBŐL VAGYOK, VÍZZÉ LESZEK” c. könyvéhez

Ambrusz László osztályvezető

2022 végén jelent meg a „VÍZBŐL VAGYOK, VÍZZÉ LESZEK - Miért forog a víz körforgása körül a világ?” című életmű kötet.

A könyv szerzője Bogárdi János professzor, akinek színes munkásságába, elismerésre méltó, több mint 50 éves szakmai életútjába pillanthat be az olvasó. A könyv olvasható, érdekes – nem csak szakemberek számára „fogyasztható” mű. Mivel professzor úr itthon és külföldön is sokrétű tapasztalatot szerzett, így könyvében tanulságos eseteket mutat be a világ távoli vízgyűjtőiről. Remek olvasmány a szerző személyes összegzése is a szakmai pályafutásának három aktív fázisáról, a mérnökké és kutatóvá válásról, az oktatásban, kutatásban és tanácsadásban eltöltött évekről, valamint a tudománymenedzsment terén kifejtett tevékenységről.

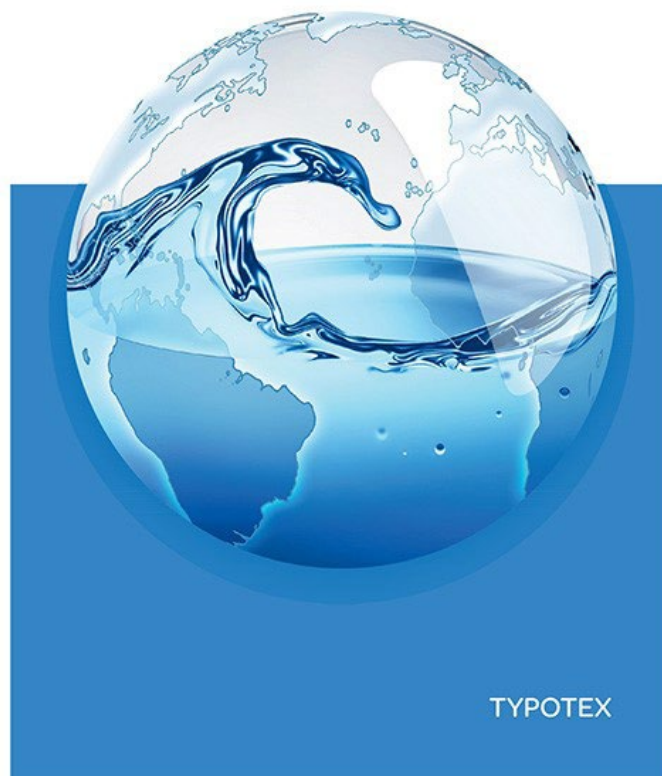
Nekem két dolog különösen tetszett a könyv olvasása során. Az egyik, hogy a szerző személyes benyomásokat, gondolatokat fogalmaz meg, következtetéseket von le, azaz olyan szakmai „bölcsségeket” közöl, amelyeket – a helyi adottságok figyelembe vételével – akár itt a Felső-Tisza-vidéken is figyelembe vehetünk a döntéshozatal során. A másik, hogy professzor úr széleskörű szakmai tapasztalatai nem csak földrajzi értelemben biztosítják a globális szemléletmódot, hanem az egyes tudományterületeken átívelve, komplexen – műszaki, környezetvédelmi, ökológiai, társadalmi aspektusból is tárgyalja az egyes témákat. Megjegyzem, ugyanez a gondolat fogalmazódott meg bennem 2023 májusában is, amikor Bogárdi professzor „50+ év vízgazdálkodása és vízgarzdálkodása nemzetközi nagy folyók példáin” című, MHT tiszteleti tagságának székfoglaló előadását hallgattam a Belügyminisztérium Márványtermében.

Összegezve: jó szívvel ajánlom ezt az érdekes szakkönyvet minden kedves kollegámnak. A könyv kölcsönözhető az igazgatóság szakkönyvtárából, valamint beszerezhető a Typotex könyvkiadótól.

BOGÁRDI JÁNOS

VÍZBŐL VAGYOK, VÍZZÉ LESZEK

MIÉRT FOROG A VÍZ KÖRFORGÁSA KÖRÜL A VILÁG?

A röviden bemutatott életmű kötet a Vízügyi Tudományos Tanács és az Országos Vízügyi Főigazgatóság által indított „Jövőépítés a vízgazdálkodásban” című könyvsorozatának a része. A sorozat a hazai vízgazdálkodás kiemelkedő tudósainak főbb munkáit foglalja össze. A tárgyalton túl megjelent kötetek az alábbiak:

- Jolánkai Géza: Vizeinkért - Egy vén vízmérnök életrajzi elmélkedése vizeink mennyiségi, minőségi, ökológiai állapotáról és a lehetséges menekülési utakról (Bp., Typotex Kiadó, 2021)
- Kozák Miklós: Vízgazdálkodási nagyműtények, mint a nemzetgazdaság fejlesztésének eszközei - A vízügyi szakma és tudomány fejlesztéséért, védelméért és a szakmaitlan-ság ellen (Bp., Typotex Kiadó, 2020)
- Ijjas István: Integrált vízgazdálkodás - A hidroeinformatika születése - európai és globális integráció (Bp., Typotex Kiadó, 2019)
- Somlyódy László: Felszíni vizek minősége - Modellezés és szabályozás (Bp., Typotex Kiadó, 2018)
- Dr. Szigyártó Zoltán: Válogatás Dr. Szigyártó Zoltán kutatási eredményeiből - 65 év a hazai vizek szolgálatában (Bp., OVf 2017)

Kihelyezett igazgatási osztályértekezlet

Fülöp Zoltán PR munkatárs

Az legtöbb iskolában a június már az osztálykirándulásról szól, ezt megirigyelvén az Igazgatási Osztály is útra kelt. Június 15-én egy csendes nyári reggelen egy igazgatósági kisbusz segítségével elindultunk a Nyírségből a Zemléni hegység irányába.

Első megállónk a Megyer-hegyi Tengerszem volt Sárospatak közelében. Oly korán érkeztünk, hogy csak mi voltunk a hegyen, a közeli vendéglátó egység is akkor nyitott már ki, amikor mi már indultunk a következő megállónk felé. De ne szaladjunk ennyire előre, hisz még csak most érkeztünk meg a tengerszem parkolójába...

A tengerszem felé vezető tanösvény információs táblái hasznos tudással vértetik fel az arra járókat, a békés tölgyesek ölén pedig lehetőség nyílik a testi-lelki feltöltődésre. Érdemes túracipőben nekiindulni a barangolásnak a bejárandó ösvény meredeksége miatt. A túra a bányatóig nem volt sem túl hosszú (kb. 900 m), sem túl megerőltető. Nagyjából 20 perc séta és fel is értünk. A bátrabbak az olykor meredek, csúszós, sziklás talaj ellenére végig járták a tanösvényt, útba ejtve a kilátót is. A reggeli fényeknek köszönhetően csodás látványban lehetett részünk.

Visszatérve az autóhoz, (mely a Ciroka pihenőpark ingyenesen használható parkolójában várt ránk), útba ejtettük a közeli büfét, melyet, ki-ki a saját ízlésének megfelelő termékek beszerzésével gazdagítottuk.

Rövid története

A Megyer-hegyi Tengerszem eredetileg egy malomkőbánya volt, ideális alapot biztosított a gabonaőrök és az érczúzó malomköveinek gyártására. A bányaudvar termékeit a határon túl is nagyra becsülték, évi termelése pedig elérte a 300-450 követ.

Az 1907-es bezárását követően, már csak a hajdani bányászok által vájt lakófülkék és a félig elkészült malomkövek tanúskodnak egykori szebb napjairól. A bányagödör a felgyülemlett esővíznek köszönhetően nyerte el mai alakját.

Via Ferrata pálya

Az akár 70 méter magasra is nyújtózó bányafalakon a 2019-ben megkezdett területfejlesztési projektnek köszönhetően már Via Ferrata pálya is várja a vállalkozó szelleműeket.

Kilátótorony

Egész évben látogatható a Megyer-hegyen kiépített új kilátótorony is, ahonnan kitekintve a zemléni táj festői panorámája tárul a szemlélődők elé. A bányaudvarban létesített Őrlőműhelyben a molnár mesterség rejtelseibe lehet bepillantást nyerni.

forrásanyag: <https://szallas.hu/programok/megyer-hegyi-tengerszem-sarospatok-p477>

A tanösvény ezen szakasza próbára tette a túrázókat

Nem sokkal 11 óra előtt ismét az autóban ültünk és indultunk tovább a sátoraljaújhelyi, a Zempléni Kalandparkba. Elsődleges cél a Magas-hegyi Libegő volt, mellyel egész a végállomásig mentünk fel, hogy néhány perc „mászás” után a hegy tetején lévő kilátóból tekinthessünk a távolba. Természetesen a lombkorona sé tányt is leteszteltük (ez tériszonyosoknak nem ajánlott).

Kis csapatunk egyik bátor tagja kacérkodott a gondolattal, hogy kipróbálja a bizalomgerjesztő „Sólyom” becenevű extrém átcsúszó pályát. Különlegessége, hogy az adrenalin vadászok 80 km/órás sebességgel átcsúszó kötélpályán is megtehetik a Szár-hegy és Magas-hegy közötti 1036 méteres távot! Az elképzelés nem valósult meg, a jelentkező úgy döntött, hogy inkább a családjával szeretné ezt az élményt megosztani, valamikor az idejé nyár folyamán.

E röpké hezitálás után tovább indultunk, hogy lelibegjünk a hegyről és az utolsó megállónkat célba véve elhagyjuk a Zempléni Kalandparkot és egyben Sátoraljaújhelyet is.

Csoportkép a Magas-hegyi Libegő végállomásánál található lombkorona sétányon

Szépen telt az idő, a programok java részén már túl voltunk eddigre. Hazafelé vettük az irányt, de még volt egy megálló, hiszen még a késői ebéd hátra volt. Tokajban megálltunk egy finom fagyira, bejártuk az egy üzletből álló bazársort, készítettünk egy képet az „I♥TOKAJ” feliratnál és beültünk a Halra Bor étterembe egy finom ebédre.

Amíg vártunk az ételekre, egyeztetünk (okos)óránkat és átlagolva az eredményeket kb. 8 km gyaloglás volt a nap termése. Kellemesen elfáradtunk, de (az irodai (ülő) munkavégzés monotonosságát megtörve) mégis jóleső érzéssel tértünk haza.

Fenntartógéplánc a Nyírségben

Czubók Ferenc szakaszmérnök-helyettes

A Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Nyíri Szakaszmérnökségénél a Lónyay-főcsatorna mentén találhatóak a 07.10 számú és a 07.11. számú árvédelmi szakaszok árvédelmi töltései, összesen 80,3 km hosszban. Az elmúlt időszak időjárási viszonyai kedveztek az árvízvédelmi töltést borító vegetációnak, ezért szükségessé vált a töltés első fenntartó kaszálása.

Az idén egy újítás bevezetésével sikerült megoldanunk az árvízvédelmi szakasz fenntartási munkáit. Összeállítottunk egy úgynevezett fenntartógép-láncot, amit egyrészt költségtakarékossági szempontok, másrészt pedig a hatékony munkavégzés indokolt. Nem volt mellékes az sem, hogy az „új” gépek kihasználtságát is növelni akartuk.

Hullámtér gépi kaszálása a Lónyay főcsatornánál
(A jövőben géplánc végzi majd a munkát)

Három traktorból álló géplánc a Nyírségben

Először egy „próba” gépláncot üzemeltettünk két géppel az 1. sz. felügyelőségünk szakaszán. Ott két nap alatt a két gép az Érpataki-főfolyás Szarvasszigeti szakaszán mintegy 15 kilométert kaszált le. Ez, mint egy indikátorként azt mutatta, hogy merjük megtenni ezt a lépést.

Öt gépet állítottunk be a tervezett gépláncba, három John Deere erőgépet kaszaadapterrel, egy-egy AEBI-TT 281 és RASANT típusú rézsúkaszálógépeket. A John Deere erőgépek 260 és 300 centiméter munkaszélességű kaszával voltak felszerelve. Az egyik gépen üzemelt még egy első, úgynevezett front kasza is, így egyszerre 5 méter szélességet tudott lekaszálni. Ezek a traktorok túlnyomórészt az árvízvédelmi szakasz sík területein dolgoztak.

A traktorokra szerelt kaszák kiképzése olyan volt, hogy le- és fel tudtak nyúlni töltés koronájáról és a töltéslábtól egy-egy munkaszélességben besegítettek a rézsúkaszálógépeknek, így egyszerre és hatékonyabban tudtunk haladni a gépekkel.

A munka alapos szervezés után 2023. május 30-án kezdődött meg a jobb és a bal parton egyaránt, mely öt napon keresztül, öt helyszínen tartott. A gépkezelők reggel hat

órás munkába állással, napi karbantartást és üzemanyag tankolást követően, - melyet mobil üzemanyag tartályból biztosítottunk minden nap a gépek üzemeléséhez - kezdték a munkavégzést. Nyújtott műszakban dolgoztak a kollégák, hogy minél hamarabb lekaszálják az árvízvédelmi szakasz területét, mert az időjárás előrejelzés nem volt túl kedvező, jöttek-mentek az esőzónák. A gépkezelők dicséretes módon álltak a feladathoz, hogy minél hamarabb, minél jobb minőségben tudják ezt a munkát elvégezni, egymást segítve, a kisebb hibákat, szereléseket közösen megoldva dolgoztak, így gyorsabban ment a munkafolyamat.

Szerencsére úgy alakult a munkavégzés, hogy a nem bérelt, közel 70 km szakaszt így 5 nap alatt végig tudtuk kaszálni. Korábban eddig egy-két géppel két - három ór végezte a saját szakaszán ezt a műveletet, amely akkor elhúzódott akár három-négy hétig is. Ha nem szólt volna bele az időjárás, akkor a következő öt nap elegendő lett volna még a rendelkezésre és a bálázásra is.

Nagyban segítette a munkát az is, hogy ezek a gépek már klímával felszereltek - kivéve a RASANT - és

így „nem annyira” erőltette meg az embereket az, hogy poros és meleg környezetben dolgoztak, hiszen ezekben a modern fülkékben jobb volt a komfortérzetük.

A John Deere erőgépekkel Csáki Sándor, Miklós Tibor és Szabó Sándor gépkezelő-csatornaőrök, az AEBI-TT 281 rézsú kasza gépet Sutyák János gépkezelő-gátőr, a RASANT típusú rézsúkaszálógéppel pedig Cseh Csaba gépkezelő-gátőr dolgozott.

Azok is örültek ennek a megoldásnak, akik lekaszálni bérelték ezeket a szakaszokat, látva azt, hogy milyen gyorsan ment ez a munka. Ennek hatására a kaszálás ideje alatt jelentkezett nálunk több új bérlő is, megnőtt az igény a széna iránt.

Egyértelműen kijelenthető, hogy a géplánc-technológia beváltotta a hozzáfűzött reményeket. A jó időnek és a gondos szervezésnek köszönhetően hatékonyan és rugalmasan zajlott a munka az árvízvédelmi vonalon.

Országos vízhozammérő gyakorlaton vettünk részt

Kenéz Sándor vízrajzi ügyintéző

2023. június 06-08. között tartották a Közép-Tisza-vidéki vízügyi Igazgatóság területén az Országos vízhozam mérő gyakorlatot.

Az esemény levezető elnöke Tóth Péter osztályvezető volt a KÖTIVIZIG részéről. Első nap délután Lovas Attila, a KÖTIVIZIG igazgatója tartott megnyitó beszédet, ezt követően hallgattuk meg Fejes Lőrinc szakaszmérnök előadását az 50 éves Tisza-tóról. Utolsó szakmai napirendi pontként Luzsányi Endre műszaki referens ismertette a gyakorlat mérési ütemtervét, majd megtartotta a kötelező balesetvédelmi és munkavédelmi oktatást.

Másnap a mérőgyakorlat az ADCP műszerek összemérésével vette kezdetét Tiszafüred térségében található Nagykunsági főcsatorna Telekhalmi horgáspálya területén. Az összemérés eredményeinek kiértékelése is sikeresen megtörtént.

Lovas Attila igazgató köszönti a résztvevőket

A mi vízhozammérő csapatunkat az igazgatóság részéről Kenéz Sándor, Szabó Balázs, illetve Magyar István képviselte. A kalibrációs méréseken kívül még két szelvényt kellett megmérni, párhuzamosan az Észak-magyarországi Vízügy Igazgatóság kollégáival.

A közös mérések nagyon jó eredményeket hoztak, mivel az egymáshoz hasonlított mért vízhozamok eltérése jóval 0,5% alatt volt. Ez köszönhető a műszerek pontosságának, de nem utolsó sorban kezelői szakmai felkészültségeinek is.

A harmadik napon Berke Barna szakértő ismertette az ADCP összemérés kiértékelését, majd Luzsányi Endre bemutatta a Nagykunsági főcsatornán végzett vízforgalmi vizsgálat eredményeit.

Végezetül Varga Balázs főosztályvezető-helyettes a futó és előkészítés alatt lévő vízrajzi projektek helyzetéről számolt be a jelenlévőknek.

Összegezve a gyakorlat színvonalas, szakmai értelemben igen eredményesnek tekinthető. Mivel eredményeink összesített szórása jóval alacsonyabb volt, mint 5%, az OVF részéről kiértékelni a hibákat, problémákat már nem is kellett.

Vízhozammérés a kijelölt helyszínen

Sikeres külső audit

Ambrusz László osztályvezető

2023. május 18. és 19. között vizsgálta felül külső szervezet az igazgatóság szervezetirányítási rendszerét. A felülvizsgálatot ez évben is az SGS Hungária Kft. végezte, a világ vezető minőségellenőrző szervezetének magyarországi képviselője. Az audit az ISO 9001 minőségirányítási szabványnak való megfelelést értékelte ki a vízkárelhárítási és a vízrajzi tevékenységre vonatkozóan. Ellenőrzés idején a központi egységek mellett a Nyíri Szakasztechnológián folyt. Az

auditon az igazgatóság jól megfelelt, hibát az auditor nem tárt fel, de néhány területen felhívta a figyelmet a fejlődés lehetőségére.

Az audit tapasztalatait munkacsoporti ülésen fogjuk megtárgyalni a folyamatgazdákkal, valamint az egységek szervezetirányítási felelőseivel.

Köszönet illet minden kedves dolgozót, aki munkájával hozzájárult az auditot megelőző időszak kötelező

feladatainak az elvégzéséhez, valamint az ellenőrzésen való sikeres helytálláshoz!

2024-ben lejár a hároméves tanúsítási ciklusunk, így megújító auditra fog sorkerülni. Mivel utóbbi audittípus alaposabb ellenőrzésre ad lehetőséget, így a „szokottnál” is nagyobb gondot kell majd fordítsunk a jövő évi felülvizsgálatra való felkészülésre.

„Úgy élj, hogy minden napod ajándék legyen”

Labant Sándorné Ági

Lassan az első félév végére érünk és próbáljuk az idézet szerint élni mindennapjainkat. Ebben az évben a február 18-án megtartott farsangi bállal indítottunk. A nagyon jó hangulatot fokozta a meglepetésként előadott 8 fős női tánc előadás és persze a közel 40 fő részvétele is. Márciusban a nőnapon két rendezvényen is részt vettünk. Dicséretes, hogy a Megyei Nyugdíjas Szövetség által szervezett erdei tornapályán egészségügyi szűrést és a 8 km hosszú gyalogtúrát is teljesítettük.

Május 11-én Császárszálláson tartottuk évi közgyűlésünket. Radványi Ildikó elnök asszony beszámolt a 2022 évről, majd ismertette és megvitatott a 2023 évi program tervezetét. Igen szép számban 67 fő volt jelen. Június 6-án a Megyei Nyugdíjas Szövetség a szokásos ügyességi és sportnapot szervezte meg Napkoron a Kerkerdő Turisztikai Központban. Sajnos itt az időjárás nem kedvezett a versengésre vágyó nyugdíjasoknak,

Éves közgyűlés Császárszálláson

hiszen egész napos eső köszöntött bennünket. Mi pedig nagyon készülünk, most a 27 fő jelentkezőből kettő csapatot is nevezünk. A két csapatkapitány Dankó György és

Veszeli János vezetésével indultunk volna 5-5 fős csapattal. Mi már ki is találtuk, ha a csapatban valaki elfáradt volna, mint más sportban is, itt lett volna csere játékos. Sajnos

Ügyességi és sport napon Napkoron

az eső nem tágitott, sőt még szép buborékosan, egyre jobban esett és esett. Azért nem unatkoztunk, hiszen a szervezők jóvoltából itt is volt egészségügyi szűrésre lehetőség, amit mi igénybe is vettünk. Veszeli János javasolta, hogy meg kell rendezni a fedett pályás távolba nézési bajnokságot... De ettől érdekesebb lehetőséget biztosított a jelentkezők számára a Megyei Rendőrkapitányság. Egy speciális szemüveg segítségével kipróbálhattuk a hamarjában felállított kuglibábokból lévő pályán, hogy milyen veszélyes is, ha valaki részegen vezet autót. A Demjanovich Emil által készített videót vizs-
szanézve jókat nevtünk ezen.

volt, innen a Dombrád Helytörténeti Múzeumba, valamint a Horváth József alkotóházba utaztunk. Itt egy nagyon alapos és érdekes idegenvezetői beszámolóban volt részünk. Igazi tinédzserekké váltunk, amikor megláttuk a múzeum kertjében a nyitott és sajnos elég rossz állapotban lévő, egykoron Nyíregyházán közlekedő villamos kocsiát. Mint a rossz gyerekek egyből birtokba is vettük és meséltük az emlékeket. Majd buszra szállva utunk a Szöveteni vízkörforgalmat lebonyolító műtárgy bemutatásához vezetett. A Rétközberencsi belvíz átemelő szivattyútelepről is részletes beszámolót hallhattunk. Különlegessége,

tudtuk megnézni, pedig egy jó kis sétára számítottunk. A szabolcsveresmarti fejlesztéseket, mint például a naperómű park, a kajak-kenu edző pálya, a horgászati centrum, a tenisz edző pálya, vagy akár a hobbit-házakat is csupán a buszból láthattuk. Szabolcsveresmarton az elkészült és nagyon szép és nagy aszály védelmi központ volt a befejező úti célunk. Itt már újra ragyogó napsütés fogadott bennünket és friss, harapnivaló tiszta levegő. Szabolcsveresmarton nagyon finom és minden igényt kielégítő ebédet kaptunk. Gratulálunk a Szakasz mérnökségnek ehhez a nagyon szép, új aszályvédelmi központ épületéhez!

Igaz kicsit sűrű volt a két egymást követő program, de igazából nem fogott ki rajtunk. Mint minden rendezvényen Emil kamerája mindent rögzít és nagyon jó ezeket a felvételeket utólag is újra átélni. Ebben a félévben is voltunk kisebb-nagyobb csoportokban színházban, moziban, ismeretterjesztő előadásokon, és különféle rendezvényeken. Rendszeresen tarjuk a csütörtöki klubnapokat, amelyen a sport tevékenység mellett különféle szellemi játékok, régi és új események megbeszélése történik. Köszönjük az Igazgatóság vezetésének a támogatását.

Nagyon sok szeretettel várjuk a volt kolleganőket és kollegákat, hogy nyugdíjazásuk után a klub létszámát gyarapítva lépjenek be közénk.

A kiránduláson résztvevők a Rétközi-tó partján

Már másnap ismét útnak indultunk, hiszen a Felsőszabolcsi Szakasz mérnökség újabb munkáit mutatta be nekünk Ónodi János szakasz mérnök. Első utunk a Nagyhalász-zúgó szivattyútelepi fejlesztések bemutatása

hogy a Kékcse-Döge közötti tóba emeli át a belvizet, magas vezetéssel. Sajnos Kisvárda bemutatása már nem igazán sikerült, mert az előző napi eső itt utolért ismét bennünket! A várost csak buszból

Itt meglátjátok és megtapasztaljátok milyen jó is egy kis összetartó, tevékeny közösség tagja lenni!

**Az elő- és hátlapon megjelenő fotókat készítette:
Ambrusz László**

**Szerkesztő bizottság tagjai: Kató Sándor, Ambrusz László, Szamos Ferenc
Tervezés, nyomdai kivitelezés: Fülöp Zoltán**

**Felelős kiadó: Bodnár Gáspár igazgató • Minden jog fenntartva
Copyright © 2023 FETIVIZIG • www.fetivizig.hu**